

Reggeli Ujság

24. évfolyam

Felelősszerkesztő:
ANDRÉE DEZSŐ

94. szám

London eltávolítja a Sikorszki-kormányt

Heves harcok Pont du Fahs külvárosában - Fontos törvényjavaslatok a képviselőház előtt

Londonból jelenti a Bud. Tud.: Ismeretes, hogy a londoni lengyel kormány kedden minisztertanácsra ült össze. Általánosan azt várják, hogy a kormány a tanácskozás befejezése után nyilatkozatot ad ki. Ez a nyilatkozat azonban elmaradt, még pedig azzal a megokolással, hogy „más mozzanatok merültek fel”. A minisztertanács befejezése után Sikorszki miniszterelnök felkoreste Eden külügyminisztert, akivel hosszabb megbeszélést tartott, majd Eden kíséretében Churchill miniszterelnöknel tett látogatást.

DE HOL VAN A TAVALYI HÓ?
Stockholmból jelentik: Az Affon-

London nem száll vitába Moszkvával

Rómából jelenti a Stefani: A Popolo di Roma valószínűnek tartja, hogy London eltávolítja helyéről a Sikorszki-kormányt. Több jel arra mutat, hogy London egyáltalán nem szándékozik Moszkvával vitába szállni a lengyelek jogainak és az emberiség jogainak megvédése érdekében. London szemében a Szovjetnek megvan az érdeme, hogy harcol, míg a Sikorszki-kormány csupán költségre kerül. Különben is csak névleges kormány és minthogy nincs semmi katonai jelentősége, könnyen helyettesíthető egy másik kormánnyal. Valószínűleg maga a Kreml fogja Londonnak ajánlani az utódot, akinek szemébe biztosítják arra, hogy nem fogja „tiszteletlen módon” fenyegetni a területi kérdést vagy a Szovjettel való határ kérdését. — (MTI)

A LENGYELEK TÖBBSZÖR KÉRTÉK FEL VILAGOSÍTÁST MOSZKVATÓL

Rómából jelenti a Stefani: A Szovjet—lengyel diplomáciai viszony megszakítását bejelentő szovjetlevelék azt állították, hogy a lengyel kormány nem kért Moszkvától tálalkoztatást vagy felvilágosítást az eltűnt lengyel tisztakérdésben. A Messaggero megállapítja, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak. Bőséges adatok bizonyítják — írja a lap —, hogy a lengyel kormány igenis ismételtelen ellért ebben az ügyben a moszkvai kormánnyal. (MTI)

„E NYOMIAK ISTEN ÉS A KERESZTÉNY KULTURA ESZMEJÉT”

Berlinből jelentik: A Német T. I. római jelentése szerint vatikáni hi-

bladet szerint — úgylátszik — nagyon távol van már az az idő, amikor Chamberlain brit garanciát adott Lengyelországnak. A lap Moszkva és a lengyel emigránsok közti szakítással kapcsolatban a következőket jegyzi meg: Ezidőszent fontosabb az, hogy Anglia kielégítse nagyobb és hatalmasabb szovjet szövetségétársát. A Szovjetunió azzal, hogy szakított a lengyel emigránsokkal, világosan kifejezésre juttatta, hogy a tengelyhatalmak veresége esetén maga akarja megvalósítani Kelet Európában úgynevezett „békeprogramját”.

London nem száll vitába Moszkvával

vatalos helyen a következőkben foglalják össze azt a benyomást, amelyet a katyni tömegsírok felfedezése tett vatikáni körökre: A felfedezés borzalmas és szörnyűsége. Még a legsötétebb képzelet sem színezhette ki magának ilyen rémséget. Ez az epizód újból mutatja, hogy pillanatnyilag elnyomják Isten és a keresztény kultúra eszméjét és lehetőséggé válik minden szörnyű gonoszság.

NYUGTALANSÁG AZ IRÁNI LENGYEL CSAPATOK KÖRÉBEN

A Német T. I. jelentése szerint a tízezer lengyel tiszt megvilkolásának felfedezése nyugtalanságot keltett az orosz határról annakidején saját kívánságukra elszállított és Iránban elhelyezett lengyel csapatok között. Több lengyel küldöttség jelent meg az iráni brit főhadiszálláson és felvilágosításokat kértek bajtársaik sorsáról. A katonai hatóságok kitérő válaszokat adtak. Az angol parancsnokság a jelentés szerint elrendelte, hogy Iránból távolítsák el mind az ott tartózkodó lengyeleket és így akadályozzák meg az érintkezést a lengyelek és a szovjetkatonaság között.

A KÉPVISELŐHAZ ÜLÉSE

A Bud. Ért. jelenit: A képviselőház csütörtök délelőtti ülésére 16 különböző kisebb törvényjavaslat és miniszteri jelentés tárgyalását tűzték ki. Valószínű, hogy ezzel a napirenddel a csütörtöki ülésen végeznek. A parlamenti szünetben több fontos törvényjavaslat készült el és lehetséges, hogy ezek közül néhányat már a csütörtöki ülésen beterjesztenek.

Súlyos csapás a szövetségesek ügyére

Zürichből jelenti a Bud. Tud.: A Die Tat londoni levelezője jelenti, hogy általános vélemény szerint a régóta lappangó lengyel—orosz viszály nyílt kitérését súlyos csapásnak tekintik a szövetségesek ügye szempontjából és Németország diplomáciai sikerének könyvelik el. Ez a vélemény csendül ki a londoni sajtó kommentárjaiból. Az angol külügyi hivatal hivatalos szószólója kijelentette, hogy a brit kormány megtesz minden tőle telhetőt a válság elsímitására, ami azt jelenti, hogy hozzáfog az 1941 nyarán létrejött mű újjáteremtéséhez, noha nem titkolja, hogy a len-

gyel—orosz jóviszony helyreállítása sokkal nagyobb nehézségekbe ütközik, mint két évvel ezelőtt. Mivel Londonban tisztán látják, hogy a lengyel—orosz viszály nagy veszedelmet jelent a szövetségesek egységére, valószínűnek tartják, hogy a brit kormány a legközelebbi jövőben nagyarányú diplomáciai akciót indít. Ennek az akciónak főképp az lesz a célja, hogy kiküszöbölje a lengyel—orosz viszály esetleges káros kihatásait az Egyesült Államok és a Szovjetunió, valamint az Egyesült Államok és Anglia viszonyára.

Német hadijelentés

A német véderőfőparancsnokság közli: A kubáni hídfőnél a légierővel együttműködve, az ellenség számos támadását visszavertük. A keleti arcvonal többi részén csak helyi jellegű harcok voltak. A keleti arcvonal déli részén április 27-én 44 szovjet repülőgépet pusztítottunk el. Ebből hetet szlovák, hatot pedig horvát vadászok lőttek le. Három saját gépünk nem tért vissza.

Tunéziában az ellenség a nyugati arcvonal néhány szakasza ellen helyi támadásokat intézett, amelyeket kemény harcokban visszavertünk.

Az elmúlt hét súlyos harcaiban a lovagkeresztel kiténtetett Drewes őrnagy zászlóalja ismételtelen kiténtette magát.

Harci és közelharc repülőgépek beavatkoztak a földi harcokba és ellenséges készleteti állásokat, valamint oszlopokat küzdöltek le. Bone és Philippeville kikötőit ismételtelen bombáztuk.

A tuniszi harctér

A Bud. Ért. jelenti: A tuniszi harctérről Zürichbe érkezett jelentések szerint az inváziós csapatok támadásai az utolsó 24 órában a majdnem 200 kilométeres arcvonalnak csaknem valamennyi szakaszán egyre újabb erők harcbevételével megismétlődtek. A leghevesebb harcok Pont du Fahs-nál és a Medjez el Bab-tól Tebourbába vezető úton folytak, de Arnim és Rommel csapatainak eddig mindenütt sikerült meghiusítani Eisenhower áttörési kísérleteit. Eisenhower Pont du Fahs-nál erős francia tartalékokat vetett harcba, hogy azok utat törjenek a tuniszi síksághoz. A harcok a legutóbbi jelentések szerint Pont du Fahs külvárosában folynak.

A FINN—AMERIKAI VISZONY

Helsinkiből jelenti a Bud. Tud.: A finn—amerikai kapcsolatokban az elmúlt 48 óra alatt sem következett be válságos fordulat. Az amerikai ügyvivő még Helsinkiben van. Köztudomású, hogy az ügyvivő újból érintkezésbe lépett kormányával, de helsinki diplomáciai körök-

ben semmit sem tudnak arról, kaptak-e az ügyvivő kormányától új utasításokat vagy sem. Mindenesetre megállapítható, hogy a nyugtalanságot, amely Finnországban néhány napig uralkodott, ismét bizakodóbb hangulat váltotta fel.

TENGERI CSATA A CSATORNÁBAN

Berlinből jelenti az Interinf.: Április 28-án a reggeli órákban a La Manche-csatornában, a breton partok előtt több ütközet volt könnyű német biztosító haderők és angol tengeri erők között. A két óra hosszat tartó ütközet során több tüzérségi találatot értünk el ellenséges egységeken. A német egységek mind visszatértek támaszpontjukra. Az ütközet lefolyásának részleteit rövidesen közölni fogják.

<p>NEMZETI (volt APOLLO) FILMSZÍNHÁZ Április 28 - 30-ig</p> <p>A dicsőség ára</p> <p>Főszereplők: <i>Willy Bigel, Hilde Weissner, Arthur Schöndorfer és Paul Wegener</i></p> <p>Legnagyobb magyar és UFA világhíradó</p>	<p>ATTILA (volt ODEON) FILMSZÍNHÁZ Április 28 - május 1-ig</p> <p>ÖRVÉNY</p> <p>Főszereplők: <i>J. Bostel, J. Gaiand, Dianna Sari</i></p> <p>Legnagyobb magyar és UFA világhíradó</p>	<p>ZRINYI (REA) FILMSZÍNHÁZ Április 27 - 29-ig</p> <p>Premier! Bujaanettel a nyáron! Szencsics!</p> <p>Az első randevű</p> <p>Főszereplők: <i>Dan eile Dattéux</i></p> <p>Legnagyobb magyar és UFA világhíradó</p>
--	---	--

Előadások kezdete mindennap: 3, 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap delelőtt 11 órakor MATINE

HALLÓ!

A japán légi erők április 26-án nagyszabású támadást intéztek az indiai Csittagong városa és bengáli fővárosa Kalkutta hadifortossá-gú céljai ellen. Kalkutta külvárosá-lan két löszergyárat telitalálattal felrobbantottak és mindkét épület a levegőbe repült. Ezenkívül számos más katonai jellegű célt is kiadósan lebombáztak. A japánok légi harcban 17 ellenséges gépet lelőttek, 9 gépet Csittagongban a földön pusztítottak el. A japánok a 26 ellenséges géppel szemben összesen két bombázót és egy vadászgépet vesztek.

Szalónikában a nagyheti és húsvéti szertartások nagy bolsevistaellenes tüntetés jellegét öltötték. Soha annyira ember nem vett még részt a nagypénteki gyertyás körmenetben és a vasárnapi hajnali feltámadási körmenetben, mint az idén. A háború óta az idén szóltak meg először Szalóniki templomainak harangjai a feltámadás hajnalán. A körmenetekben tíz- és tízezer ember vett részt. A húsvéti vasárnapi ünnepi istentiszteleten Szalóniki metropolitája mondott szentbeszédet és ebben felszólította a görögkeleti lakosságot, hogy vele együtt imádkozzon azokért, akik a keleti arcvonalon a bolsevista ellenség ellen harcolnak.

Lisszabon kikötőjében három amerikai vadászgép kényszerleszállást végzett. A portugálok a három gépet lefoglalták, pilótáikat pedig internálták.

Az Egyesült Államokban nagy nehézséggel jár az Atlanti-óceánon haladó karavánok részére szükséges tengerész legénység biztosítása. Az amerikaiak a magas fizetés ellenében sem hajlandók szolgálatot teljesíteni a karavánokban haladó hajókon. Ezért most a tengerészeti minisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy kényszerleszállásra rendezze be a szükséges embereket. Elsősorban az Amerikában élő emigránsokat, cseheket, lengyeleket, görögöket és norvégeket akarják erre a célra igénybevenni. Az idén áprilisban sokkal kevesebb karaván indult útra, mint az előző hónapokban. Ezt azzal magyarázzák, hogy a hajógyártás csökkent áprilisban.

A madridi ABC című lap a katonai tömegviláglással kapcsolatosan megállapítja, hogy az agyonlőtt lengyel tisztak jegyzeteiből megállapítható, hogy nem bosszúból, hanem a szovjet főparancsnokság rendelkezésére állt az agyonlőtt lengyel tisztakat, akiknek sejtelmük sem volt arról, milyen sors vár rájuk.

A londoni Daily Sketch jelentése szerint Benes húsvét után Washingtonba akar utazni. Benes Cordell Hull amerikai külügyminiszterrel szeretne tárgyalni a háború utáni politikai és gazdasági kérdésekről.

Filov bolgár miniszterelnök húsvétkor üzenetet intézett a bolgár néphez. Üzenetében megállapítja, hogy a bolgár nép teljesen egységes és ilyen egységben hajlandó függetlenségét és szabadságát megvédeni, nemcsak a Balkánon, hanem Európa bármely más részén is.

Kiállítást rendeznek a honvéd haditudósítók

Az idei tavasz egyetlen országos kiállítását honvéd haditudósítók rendezik, de nem azért, hogy magukról beszéljenek, hanem hogy a harcoló honvédek, a keleti harcban küzdő magyar csapatok emberfölötti teljesítményeit mutassák be fényképben, filmben, lemezre vágott helyszíni rádió közvetítésekben, harctéri újságtudósításokban, helyszínen rajzolt művészi rajzokban és festményekben.

A korszerű háború a maga komor valóságában jelenik meg a szemlélő előtt a kiállításra összegyűjtött dokumentumokban. Aki az izgalmas harctéri filmjeleneteket és fényképeket, az agyúzóban készült kéziratoikat megnézi, a helyszíni rádióriportokot meghallgatja, az hiteles képet nyer a magyar honvéd teli hadjárataról.

A Haditudósító Kiállítás voltaképp több egyidejű párhuzamos kiállítás együttese.

A leghatalmasabb terem hadifényképeket mutat be. Ötvenezer főléte közül a legjobb, legmegkapóbbak kerülnek kiállításra. Csak eredeti fényképek vannak itt, olyanok, amiket a fotóriporter sokszor élete kockázatával örökített meg. E főlételek érdekességét fokozza a mult világháború képeinek párhuzamos bemutatása. A kiállítás továbbá különlegességei a színes fényképek. Minden néző emlékeztetőre örökre bevesződik annak az átlótt fényképezőgépre, a képre, amely a haláltól mentette meg a haditudósítót.

A kiállítás legelevenebb része a mozaiképvitítés. A háború legmegrázóbb jelenetei a maguk sodró realitásával perengnek le itt reggeltől estig a nézők szeme előtt.

Olyan filmeket vetítenek, ame-

lyeket máshol nem láthatunk. A filmek egy része orosz szákmányfilm. A régebbi magyar katonai filmek legszebb ereklvít is lepergetik, így a mult világháborúban a Przemysl visszafoglalásáról készült eredeti filmriportot és Kormányzó urunknak közel negyed évszázaddal ezelőtt a magyar fővárosba való bevonulását megörökítő filmet.

Önálló tárlanak is beillenék a kiállítás koronája: a festő- és szobrászművész haditudósítók kiállításai. Harctéri izgalmak hevében készült rajzok, harctéri élményekből született festmények és szobrok nagy tömege vetíti a néző elé művészi meg-látásban a háború és a hősiesség megrázó képeit. Hasonlóan nagy érdeklődésre számíthat a tulajdonképeni haditudósítás műhelyitkainak bemutatása. A közönség egész napon át hallani fogja a legjobb harctéri mikrofonriportjainkat. A haditudósító oszálv hangyágo részlege szemléltes módon a nagyközönség előtt készült lemeze hangfelvételeket. Hozzájárulóinak innen

bárki küldhet üzenetet a frontra.

A haditudósító újságírók emellett bemutatják a magyar haditudósítás nagy multjának kiemelkedő dokumentumait, az 1848-as szabadságharc és a mult és a mostani világháború hadiújságjait.

A haditudósító kiállítással kapcsolatosan a Magyar Művelődés Házában május 3-án Honvéd-estet is rendeznek.

A kiállítás gazdag és sokágú anyagával ez ország legnagyobb szabású tavaszi látványosságja lesz. Május 2-tól, május 12-ig a kiállítás épületében a pesti Vigadóban levő poszthivatal külön kiállítási ünnepi postabélyegzőt használ.

Húsvéti szerelmi dráma Topolyán

Hasbaszúrta hűlőn szerelmesét egy iegény

Húsvéthétfőn a késő délutáni órákban Topolyán az Erzsébet-utcában véres szerelmi leszámolás történt.

Egri Bálint 24 éves topolyai fiatalember, aki a zobnaticai tanyákban lakik, hasbaszúrta Rencsár Julianna 18 éves topolyai leányt.

Egri még régebben ismerkedett meg a leánnyal, aki szüleiivel együtt szintén a szabadkai határban lakott. A fiatalember udvarolt is a lánynak, aki azonban az utóbbi időben elhidegült Egri-től és kijelentette, hogy hallani sem akar róla. A fiatalember ennek ellenére nem akart tágítani a feltűnően szép lánytól és állandóan járt utána. Rencsár Julianna húsvét hétfő-

jén bejött Topolyára ünnepelni. Amint estefelé a korzón sétált észrevette, hogy volt szerelmese állandóan követi. Erre elhatározta, hogy elmegy az egyik rokonához, nehogy Egri valamit tegyen vele. Amint rokona lakásához közeledt észrevette, hogy Egri közvetlen közelében van és dühös arccal követi.

A lány futásnak eredt, Egri azonban beérte és a nála lévő zsebkéssel hasbaszúrta.

A súlyosan sérült lánynak volt még annyi ereje, hogy rokona lakásához támoLyogjon, ahol összesett. Azonnal orvost hívtak és a helyszínrre siető dr. Sijacsics Sándor orvos részletesen első segélylen. Megállapította, hogy az éles kés több centiméteres vágást ejtett és azonnali intézkedést, hogy a mentők beszállítsák a szabadkai kórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Egri pedig tette elkövetése után kiment zobnaticai lakására. A nyomozás megindult.

Fej-

és derékfájás, idegesség, emelyges, tisztátalan tenőgyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a **DARMO**

A felszabadult területek vámszedője

Két hónapi fogházra ítélték egy család budapesti könyvügnököt.

A keleti részek felszabadulását követő időkben a visszatért területeket — ugyanúgy mint később a felszabadult Délvidéket — ellették az élelmes ügnökök, akik a visszatérés örömeiben különböző olyan értékeket sóztak a hiszékenyek nyakába, amire azoknak semmi szükségük sem volt.

Különösen a könyvügnökök járták a felszabadult ország-részeket és különböző fondorlatokkal adták túl áruikon.

Nagy Sándor budapesti könyvügnök Máramarosmegyét szemel- te ki működése szinterül. A világháborút járt ruszinokat kereste fel azzal, hogy

ő a honvédelmi miniszter küldötte és azért jött, hogy a miniszter nevében összejárja a volt világháborús katonákat, akik nyugdíjat kapnak.

Az egyszerű ruszin földműveseknek jóeset, hogy a felszabadulás első napjaiban a honvédelmi miniszter rájuk gondol és minden vonakodás nélkül aláírták az eléjük rakott ívet, ami nem volt egyéb, mint megrendelőlap. Három pengőt is lefizettek, majd rövid idő múlva díszes könyv érkezett címükre, később pedig fizetési meghagyás követte a küldeményt. A félrevezetett ruszinok természetesen nem fizettek és amikor a könyvkiadóvállalat pert indított ellenük, azzal védekeztek, hogy becsapták őket. A járásbíró-ság elfogadta a ruszinok védekezését és elutasította a kiadóvállalat keresetét egyúttal áttepte az iratokat az ügyészre, amely bünvádi eljárást indított Nagy ellen.

Nagy Sándor ügyét most tárgyalta a máramaroszi törvényszék és a bíróság több tanú kihallgatása után

két hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Az ítélet jogerős.

Április 24-től május 2-ig!

Budapestet megelőzve!

ÁLOMKERINGŐ

Főszereplők: *Szilves Margit, Erődi Mici, Csontos Gyula, Játay Jenő, Makány Zoltán, Latabar Kálmán*

Legnagyobb magyar és UFA híradók

Előadások kezdete mindennap 3, 5 és 7 órakor. Vasárnap és ünnepnap d. e. 11 órakor MATINE

Vizellenítik az újvidéki Nagyrételet

Rövidesen megkezdí működését az újvidéki gyümölcsösomagoló, vetőmagvizsgáló és mezőgazdasági vegykísérleti állomás
Rézgálicot kapnak a kettős szőlőbirtokosok

Újvidék thj. város mezőgazdasági bizottsága Forster Géza nyugalmazott városi tanácsnok elnökele alatt ülést tartott. Az ülésen a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara képviselőiben Nagy György, a kamara zombori kirendeltségének titkára jelent meg.

A bizottsági ülés tárgysorozatán nagy részt azok a nagyszabású tervek szerepeltek, amelyeket az újvidéki gazdanap alkalmával Bárányos földművelésügyi államtitkár vetett fel és amelyekhez annakidején megígérte a kormány teljes támogatását. Így elsősorban az újvidéki nincstelen magyar földműveléses családok földhözjuttatásának és a sokgyermekes családok házhelyjuttatásának kérdését vitatták meg. Ezzel kapcsolatosan dr. Gyarmathy Imre városi gazdasági tanácsnok kijelentette, hogy az agrárkérdések juttatása folyamatosan van és lekövetkező az ősszel befejeződik.

A juttatás során minden jogosult magyar földigénylő földhöz jut. A város 2800 hold agrár föld felett rendelkezik. Ebből 400 holdat fél holdas parcellákban 800 telepi család használ kert művelésre, a többi 1-4 holdas parcellákban bocsátották bérlet formájában az igénylők rendelkezésére, aszerint hogy ki milyen felszereléssel és felkészültséggel rendelkezik. Ősszel megszünik a bérletrendszer és az igényelők megkapják a földet. Ugyanígy történik meg a házakkal és házhelyekkel is.

Bárányos államtitkár a gazda-

ritó állomás felállítása Újvidéken volt a tárgysorozat következő két pontja. A mezőgazdasági bizottság dr. Galgóczy Miklós, az újvidéki Mezőgazdasági Kísérleti Intézet igazgatójának felvilágosítása után azt a kívánságát fejezte ki, hogy a két intézmény felállítását mielőbb valósítsa meg. A Mezőgazdasági Kísérleti Intézetnek vetőmagvizsgáló állomássá való fejlesztése — mint dr. Galgóczy a bizottsági tagokkal közölte — folyamatban van. Az intézet két munkatársa Budapesten hathetes folyamaton vett részt és a tájékoztató vetőmagvizsgálat rövidesen megindul.

A mezőgazdasági vegykísérleti állomás is üzemben lesz május végére a város által rendelkezésre bocsátott helyiségekben.

A mezőgazdasági bizottság ezután állást foglalt a Ferenc-csatornával kapcsolatosan és szükségesnek mondta a csatorna kotrását,

hogy vízbefogadóképessége nagyobb legyen és a csatorna keresztül levezethető legyenek a belvizek. Hasonló állásfoglalásra készülnek az érdekelt községi és járási mezőgazdasági bizottságok és ennek alapján a kamara illetékes helyen szorgalmazni fogja a csatorna kotrásának elrendelését.

A napirend letárgyalása után dr. Gyarmathy Imre városi gazdasági tanácsnok két rendkívül nagyjelentőségű bejelentést tett. Az első bejelentése a kettős birtokosok

rézgálicigénylésével kapcsolatos. Ugyanis azok a kettős birtokosok, akiknek horvát területen szőlőjük van már az ősszel és a télen is azzal a kérdéssel fordultak a mezőgazdasági bizottsághoz, illetékes helyen szorgalmazza, hogy horvátországi szőlőjük permetezésére rézgálicot kapjanak. Dr. Gyarmathy városi tanácsnok közlése szerint ezzel kapcsolatosan a főispán és a polgármester vezetésével gazdaküldöttség járt Budapesten illetékes helyen, ahol a küldöttség meghallgatása után megígérték, hogy

a kettős birtokosok — akiknek az országhatáron túl 962 hold szőlőjük van — megfelelő mennyiségű rézgálicot kapnak a rézgálicutalvány egyúttal feljogosítja őket, hogy az egyéb zárolt permetező segédszereket — mint a feketegálic és rézmészpor — beszeressék.

Másik bejelentésében a gazdasági tanácsnok közölte, hogy az újvidéki nagyrételet kiszáritása megkezdődött.

Az ármentesítő társulatnak az elmúlt évben kapott államsegélyből még nagyobb összeg áll a rendelkezésére és a város szorgalmazására ezt a nagyrételet vízmentesítésére fordítja. Új vízvezető árkot ástak és ennek eredményeként a víz szintje már 70 centiméterrel csökkent, most pedig megkezdtek a víz szivattyúzását és

őszig víztelenítik a nagyrételet, ezáltal mintegy ezer holdat állítanak ismét a termelés szolgálatába. A földet magyar kiscsapatok között osztják ki.

A mezőgazdasági bizottság tagjai meglepéssel vették tudomásul dr. Gyarmathy tanácsnok bejelentéseit és ezzel az ülés véget ért.

Vérik a foghúsa?
fogmosáskor!

Előzze meg a nagyobb bajt, használja fogorvosi utasítás szerint a

PYORRCA

gyógyfogpépet.
Edzi a foghúst, javítja annak vérkeringését.
A PYORRCA gyógyfogpép a Magyar Fogorvosok Országos Egyesülete útmutatása szerint készül.

Zágrábban kivégeztek husz huszt két földműves meggyilkolása miatt

Zágrábból jelenti a MTI: Hivatalosan közlik, hogy kedden megtorlasként agyonlőtték a rendőrség által kijelölt 20 embert, mert a partizánok a Zágrábtól mintegy 30 kilométerre nyugatra levő Szamobor mellett faluban meggyilkoltak két földművest.

Újvidék sz. kir. thj. város Adóhivatala

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Újvidék thj. város adóhivatala a K. K. H. Ö. 69. § 12. bek. 6. p. alapján közzétette, hogy a közdóhátralékok fejében lefoglalt zálogtárgyak, úgymint irodai bútorok, ruhaneműek stb. árverés útján folyó hó 30-án délelőtt 9 órakor a Hitler Adolf-út 5 szám alatt a hatósági raktárban eladottnak.

Újvidék, 1943 április-hó 29-én.

Városi Adóhivatal.

Apr. 24-től május 2-ig

ÁLOMKERINGŐ

Tomholó siker!

a RÁKÓCZI filmszínházban

Főszerenlők: Sárdy János, Zsilley Margit, Csorfi Gyula, Erdélyi Mici, Lafabár K.

Zenés magyar premierfilm!

napon mondott beszédében bejelentette, hogy a kormány Újvidéken, Horgoson és Csikérián gyümölcsösomagoló létesít. Most a bizottság ülésén bejelentették, hogy

a gyümölcsösomagoló állomás elkészült és mire a gyümölcs-szezon elérkezik, meg is kezdí működését.

A napirend következő két pontja a Délvidék zöldségtermesztésének megszervezése és az újvidéki zöldségzáritó felállításának szorgalmazása volt. Ugyanis az államtitkár a gazdanapon kilátásba helyezte azt is, hogy Újvidéken korszerű főzelékszárítót létesítsenek. A bizottság tagjai a lehetőségek alapos megvitatása után arra az álláspontra jutottak, hogy

a zöldségtermesztés megszervezése csak akkor válik időszertűvé, ha a földigénylők földhözjuttatása megtörtént,

mert a termelőket csak akkor lehet megszervezni. Ugyanakkor válik időszertűvé szövetkezeti zöldségzáritó létesítése is, mert kellő szervezetség nélkül a működő magánüzemek versenyét a szövetkezeti szárítók nem küzdheti le.

Gyógynövény-nemesítő és szá-

Kiszabadult és himzönő lett a Kodelka-gyilkosság hősnője

Gyógyulként bocsátották el az elmeegógyintézetből Léderer Gusztávnét

Tizennyolc évvel ezelőtt, 1925. január havában az egész országot megdöbbentette a Budán, Tölgyfa-utca 4. számú házban felfedezett borzalmas gyilkosság, amelynek áldozata Kodelka Ferenc gazdag pesti hentesmester volt. A szerencsétlen embert vacsorára hívták magukhoz tölgyfa utcai lakásukra Léderer Gusztáv és feltűnően csinos felesége, akinek leánykori neve Schwartz Mici volt. Kodelka Ferenc együtt vacsorázott a házaspárral, vacsora után pedig Léderer Gusztáv úgy tett, mintha eltávozna hazulról. Egyedül hagyta feleségével a hentesmestert, aki sokat ivott az asszony társaságában, majd mély álomba merült a hálószoba pamlagán. Az asszony aztán jelt adott férjének, aki az előszobában leskelődött. Léderer Gusztáv bement és revolvere csövével rászorította az alvó férfi homlokára s

közvetlen közről elsütötte a fegyvert.

Kodelka agyveleje kilocsant. Lé-

dererné előre elkészítette a közelbe a lavort és ebben fogták fel az áldozat kiömlő vérének. A holttestet ezután kicipeltek a konyhába ahol Léderer és felesége feldarabolták, a holttestrészeket bördöndökbé rakták,

amiket Léderer részben maga, részben pedig szolgálja segítségével vitt ki a csepeli Dunaághoz, hogy ott a hulladarabokat a vízbe dobja. Eközben egy munkás meglette és így derült ki a szörnyű bűntény.

Léderer Gusztávot felakasztották, feleségét életfogytiglani fegyházra ítélték. Léderer Gusztávné Márianosztrára került, ahol elmebaj tört ki rajta. Elmeegógyintézetbe vitték, ahonnan most mint gyógyultat elbocsátották.

Szabadlára is helyezték s az egykori szép asszony megtört öreg nőként került ki újra az életbe. A fogházban megtanulta a műhímzést és a kézimunkázást s ebből tartja fenn magát szorgalmas munkával.

Kedvező változás Újvidék husellátásában

A Kamendin r. t., amely már eddig is sokat tett Újvidék husellátásának javítása terén, újabb akciót kezdeti annak érdekében, hogy a város lakosságának husellátásában semmiféle fennakadás ne fordulhasson elő. Nagy számú hizót sikerült beszereznie és ezek várását megkezdte. Ennek megfelelően e héten csütörtökön és szombaton nagymennyiségű friss hússal áll a nagyközönség rendelkezésére.

A Kamendin r. t. a friss serteshúst Pirosi-úti gyártelepének elárúsító helyén méri ki a nagyközönség részére.

Vasárnap délután 4 óral kezdettel a Be'téri Kat. Kör színpadán színre kerül a **Méltóságos asszony**

három levonásos víjáték.

Jegyelöv tel Ba'assy festvénye rádió üzletében Hitler Adolt utca 24 Siessen jegyeiről előre gondoskodni!

A gyémánt felfedezése

Dr. Székelyhidy Ferenc, a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára kivételes tehetségű Wagner-énekessel ajándékozza meg a világot

Beszélgetés Kutschereuter Ferenc úvidéki MÁV főtisztjével aki előtt megayult a legnagyobb lehetőségek útja

Történnék az életben meszeszerű dolgok, amiket az ember gyakran kétkedve fogad. Ilyen csodálatos fordulat ért a napokban egy úvidéki MÁV főtisztet, az úvidéki pályaudvar árúkiadási pénztárának vezetőjét, Kutschereuter Ferencet. Az Isten néha megajándékoz néhány boldog halandót azzal, hogy gyémántot ad neki, de a megajándékozolt mindaddig nem tud a kincsről, amíg valaki más, gyémántkőszőrű, ki nem választja a sok csillogó talmi ékszer közül. Hősiünk már túl van a felfedezésén. Kitérultak előtte a legnagyobb lehetőségek útjai s az úvidéki Petőfi-utcai puha családi fészkekben joggal álmodik a boldogabb jövőről egy kora ifjúságtól máig szakadatlan munkában élt 32 éves férfi és kis családja: Az Asszony s a három apróság: Viktória, Tamáska és Telesphora. Épp ezek a kisemberek fedezték fel édespijuk Isteni tehetségét. Esti altatódalok hallatán szólalt meg egyikük:

— Édesapának szebb hangja van, mint a rádióknak.

KUTSCHEREUTER FERENC

Később mások is hallották Kutschereuter Ferenc hangját s az elismerés soha nem maradt el. A télen történt azután, hogy fordulat állt be a jövő ígéréinek életében. Vig Erzsébet úvidéki zeneszerző a Vöröskereszt javára rendezett hangversenyen közreműködésre kérte fel. A hangversenyen történetesen ott volt dr. Kiss Lajos, a Délvidéki Konzervatórium kiváló művész-igazgatója, felfigyelt Kutschereuter hangjára s a szimpatikus fiatalember másnap már meghívást kapott: Dr. Kiss foglalkozni szándékozik vele és hangjával.

Mindezt a Petőfi-utcai lakásban Kutschereuter Ferencről tudjuk már, a déli órákban párperces pihenőjében kerestük fel, hogy mondjon el mindent, ami leendő karrierjét megelőzte.

A Konzervatóriumba rendszeresen eljárt, tanárnője, Siflis Irén s az úvidéki közönség kitüntető tapsa, biztatása azután arra készítette, hogy elmenien próbaéneklésre a rádióba. A próbaéneklés minden várakozáson felül sikerült s hamarosan fellép a rádióban. Mivel véletlenül volt szabadideje és Pesten maradhatott, elhatározta, hogy felkeresi dr. Székelyhidy Ferencet, az Opra örökös tagját, a Zeneművészeti Főiskola tanárát és őszinte véleményt kér képességeiről.

Toscát énekelte s ez volt a perc, amikor a gyémánt gyémántja lett. Dr. Székelyhidy, amikor megkérdezték, hogy mit tart felőle, van-

hangja, érdekes-e énekkel foglalkoznia, ennyit mondott:

— Ha maga Budapesten lenne, fiam, egy éven belül Európa legjobb Wagner-énekésévé képezném.

Hogy ezt mennyire komolyan gondolta, bizonyítja ajánlata: Addig is, amíg ösztöndíjat eszközöl ki Kutschereuter Ferencnek, járjon hozzá tanulni, teljesen díjmentesen tanítja mindaddig, amíg a szükséges előképzettség után szárnyára veszi a hírnév, a világ. Közben majd annak érdekében is tesznek valamit, hogy felhelyezzék Budapestre, tanulmányai elvégzésének megkönnyítésére. Addig havonta 3-4-szer felutazik majd Pestre, csütörtökönként, amikor dr. Székelyhidynek hetenként egyszer van szabadnapja s a lakásán részesül oktatásban, 4-5 órán át egyvívásban... Most Úvidéken tanul és gyakorol szorgalmasan. Reggel 8-tól 12 és délután 2-től estig végzi munkáját, közben fél-fél órát

Az angolszászok húsvét két napján Tunéziában 139 harckocsit veszítettek

A küzdelem elkeseredett és vad - mondta az angolszász főhadiszállás szóvivője

A tunéziai helyzettel kapcsolatban Berlinből közlik, hogy az ellenséges csapatok legutóbbi nagy támadásai előtt nyilván túlságosan bíztak számbeli túljelükben és ezért nem számoltak a tengelycsapatok állásainak a terepnek megfelelő tagozódásával és erejével. Miután azonban a déli szárny után most a nyugati szakaszon is arra a tapasztalatra jutottak, hogy a tengely állásai megfelelően kiépültek és a tengelycsapatok harci ereje nagy, hétfőn az óvatosságot megfigyelés taktikájára tértek át. Gyalogsági egységeik kímélés céljából páncélos csapatokat küldtek ki felderítésre, de ezek csak az előterepen tudtak harcolni kicsikarri. Ezekben a harcokban is 21 harckocsit és 9 páncélos felderítő-kocsit veszítettek.

Az ellenség páncélosvesztésére húsvét két napján a földi csapatok tevékenysége következtében 107-re emelkedett. Ezenkívül a tengely vadászkothelékai e két napon még 32 harckocsit semmisítettek meg Nagy veszteségek voltak az ellen-

ellop ebédidejéből, pihenőjéből és hóna alatt a kottatáskával megénekelni. Legnagyobb szerelme az éneklés s hogy mennyire művész, arra bizonyították, hogy még most sem az anyagiakra gondolt elsősorban, hanem arra, hogy ha minden jól megy, sokat, minél többet énekelhet majd...

Az „Istenek kedvence” Temesváron, 1911-ben született. Közel két méter magas, hamvasszőke, mosolygó kékszemű, jóarcú fiatalember, izlése, modora, testalkata „mint ahogy a nagy könyvben elő vagy írva”. Vasárnap Szabadkán a MANSz hangversenyén lépett fel, műsorán egy klasszikus és néhány magyar nótá szám szerepet. Sokat vár ettől a fellépéstől, talán Pestre helyezését is ami különben némi szomorúságot okoz a szívének: Őszintén megszerette Úvidéket ahol 1911 szeptemberében őta tartózkodik. Ennek a szerelemnek mi, úvidékiek, örülünk, mert biztosítéka annak, hogy ha el is viszi tőlünk Kutschereuter Ferencet a bizton beösvetkező hírnévért megvívandó és megharcolni köteleztetett harc, viszonylatiuk és halljuk — de az is lehet, hogy akkor már 8-10 pengős beléptidjakkal mellett Hiszünk, hogy így lesz s adja Isten, hogy így is legyen. (bé—em).

Az OTI az idén is megtartja gyógyüdültetését

Az OTI, mint a múltban az idén is megtartja nagy eredményeket elért gyógyüdültetését fiatalok tagjai részére. Erre vonatkozóan az OTI úvidéki kerületi pénztára a következő közleményt bocsájtotta ki:

Az Országos Társadalombiztosító Intézet fiatalokú biztosított tagjai részére az 1943. évben május hó 24-től szeptember 20-ig tartja a már évek óta jól bevált ingyenes gyógyüdültetését.

A gyógyüdültetésben az Intézetnek csak a 18 éven aluli, öregségi

segnek páncélos csapatzállító kocsikban és más különleges járművekben is. Érzékeny vereséget szenvedtek az ellenség felderítő csapatai a tengely ama állásai közelében, amelyek megrövidítés folytán a lassú tagozódás jellegzetes vonásait mutatják.

Az olasz lapok vezető helyen ismeretik a tunéziai harcokról az amerikai sajtóban megjelent tudósítások egyes részleteit. Kiemelik, hogy az amerikai haditudósítók táviratai szerint a tengely csapatai egyre nagyobb szívóssággal és változatlan hősiességgel küzdenek minden talpalattnyi földért. A tengelycsapatoknak ez az ellenállása szilárd maradt, annak ellenére, hogy az angolok és amerikaiak mind nagyobb heveséggel és erővel támadnak. A szerda reggeli olasz lapok szerint a Tunéziában küzdő tengelycsapatok kemény ellenállását bizonyítja az angol-amerikai főhadiszállás szóvivőjének megállapítása is. A szóvivő a harcokat így jellemezte: A küzdelem véres, heves, elkeseredett és vad.

stb. esetére is biztosított tagjai közül előzetes orvosi vizsgálat alapján csak azok részesülhetnek, akik arra egészségügyi vagy szociális okokból feltétlenül rászorulnak.

A gyógyüdültetés az ország különböző területein létesített intézeti üdültelpeken történik és időtartama egyenként két hét. Ez az időtartam megegyezik a 30.000/1936. Ip. M. számú iparügyi miniszteri rendeletben a tanoncok részére törvényesen biztosított fizetéses szabadság időtar-

tamával. Az üdültetésben való részvétel semmitéle (sem üdülési, sem utazási) költséggel nem jár.

Az üdülésre jelentkezés az úgynevezett „Jelentkezési lap”-on történik (leányok részére kétféleképpen, fiúk részére rózsaszín jelentkezési lap szükséges), melyet az OTI úvidéki ker. pénztárnál (Horthy Miklós sugárút 18. II. 9. számú ajtó) kaphat az a fiatalokú biztosított, aki az üdültetésben részt kíván venni. Ezt a jelentkezési lapot az I. és III. oldal rovatainak pontos kitöltése után az úvidéki kerületi Pénztár fenti megjelölt helyén kell benyújtani.

Egészséges, munkabíró, jól dolgozó és készséges munkásnevelésének nevelése egyformán érdeke a munkavállalónak, a munkaadónak és az egész nemzetnek. Ezért kérjük az Intézetnek ezt a nemcsak munkáját támogatni és odaáttni, ha az egészségügyi, vagy szociális szempontból üdülésre szoruló fiatalokú biztosítottak minél nagyobb számban jelentkezzenek az Intézet elküldés gyógyüdültetésben való részvételre.

Úvidék, 1943. április 27.

Dr. Iszlay s. k. ügyvezető.

Eltemették Marschall János tanárt

Szerdán délután fél öt órára nagy gyászoló közönség gyűlt egybe a katolikus temető kápolnája előtt, ahonnan utolsó útjára kísérték Marschall János középiskolai tanárt, aki a felszabadulás óta az úvidéki liceum és tanítóképzőben tanított. Ott voltak az úvidéki középiskolák igazgatói és tanárai és az elhunyt többszáz tisztelője, barátja. A gyászszertartást vezte dr. Korányi Elemér országgyűlési képviselő szent rókus plébános végezte.

A beszterlés után Szilágyi János a liceum és tanítóképző igazgatója mondott gyászbeszédet, amely könnyekig meghatotta a megjelenteket. Búcsúszavaiban emlékeztetett arra, hogy Marschall János a kisebbségi sors 23 éves mártírúját százszázalékosan vállalta. Amikor az idegen megszálló hatóságok el akarták helyezni Délserbiába, ő inkább lemondott állásáról, mert nem akart a történelmi Magyarország határain túl nevelni idegen gyermekeket. Ekkor kezdte meg munkáját, felkereste a magyar gyermekeket és tanította, oktatta őket, hogy megfelelő magyar utánpótlás legyen az elárult Délvidéken. Küzdelemből, szenvedéstől, nélkülözéstől magyarságáért és magyar népéért. És amikor megérkezett a magyar feltámadás a 23 éves nélkülözésben, testet-lelket örölk munkában, megrökkant, súlyos beteg volt már. De még így is tisztán látta, hogy milyen nagy fontossággal bír a Délvidékre a tanítóképzés, tudta, hogy amilyen a magyar tanító, olyan a magyar falu és ezért hatalmas akciót fejtett ki, hogy Úvidéken tanítóképző legyen, amely minden tekintetben mintát mutasson. Ez a fáradozás nem volt hiabavaló. Az úvidéki állami liceum és tanítóképző nagy köszönettel van azért és mély kegyelettel rója le hátlját irányában. Megrázó módon búcsúztatta ezután családjától és Bánatban élő 85 éves édesanyjától, aki csak a teljes felszabadulás után jöhet át fiához, hogy sirra boruljon az úvidéki temetőben pihenő gyermeke hantjára.

A búcsúztatás után a sírhoz vitték a koporsót, ahol újlagos beszterlés után átadták az anyaföldnek, amelyet oly rajongva szeretett Marschall János.

A főispánok rövidesen kijelölik azokat a kereskedőket, akik az új beszoállításási rendszerben a gazdáktól átvesszik a terményeket

Hogyan fog működni az áruátvételi kereskedelmi szervezet? — A kiskereskedőket is bekapcsolják az áruátvevő hálózatba

A Reggeli Újság budapesti szerkesztőségének jelentése: A július 1-én életbe lépő új termelési és beszoállításási rendszer végrehajtását különböző időpontokban megjelent számos közellátási miniszteri rendelet szabályozza. Rendeletekkel intézkedett a közellátási miniszter azoknak a közellátási közgazdasági szervezeteknek a megalakításáról, amelyek közsegként, közellátási közsegként és központilag irányítják és ellenőrzik a mezőgazdasági termelőket a beszoállítás teljesítésének tekintetében. Ecéből az ország minden közsegben és városában közellátási bizottságok alakulnak, amelyek közvetlen érintkezést tartanak fenn egyfelől a gazdákkal, másfelől a felettük álló megyei (körzeti) közellátási felügyelőségekkel. Az utóbbiak feje a közellátási kormánybiztos (főispán) adminisztratív vezetője pedig egy-egy közellátási körzeti felügyelő, akiket nemrégiben külön tarfolyamon képeztek ki feladataik tökéletes ismeretére.

A rendeletek alapján a közellátási miniszternek pontos adatok állnak rendelkezésére, hogy mekkora lesz az a termény és termékmennyiség, amelyre a hadsereg és a polgári rétegek ellátásánál feltétlenül számíthat, ugyanakkor a mezőgazdasági termékekből és terményekből mikor és mennyit kötelesek minden körülmények között beszoállítani. A közellátási miniszter az új termelési és beszoállításási rendszer közgazdasági megszervezése után most olyan szervezetekről is gondoskodik, amelyeknek feladata egyrészt a gazdák által beszoállított terményeknek és termékeknek az átvétele, ennek hivatalos igazolása, az áru tárolása stb. másrészt a beszoállított termények nyilvántartása és a fogvasztóhoz, illetve a feoldolgozó üzemekhez való továbbítása. A közellátásnak az új beszoállítás rendszerele való összehangolása tehát két irányú szervezést kívánt. Egyik a hatóság ellenőrzési vonal, a másik a kereskedelmi. E két egymástól tulajdonképpen független szervezet az új rendszerben mégis megbontatlanul zárt egészet, közellátási kört alkot, amely pontosan összehangozik és sehol sem hagy részt, amelyen bármilyen kötelezettség alól ki lehetne bujni.

A beszoállításra kerülő számtalan különféle, de 3 nagy csoportba (gabona, zsr, vegyes) osztott cikk átvételének és kereskedelmi forgalmának előörzésére és nyilvántartására legalkalmasabbnak látszottak azok a már megszervezett és működő u. n. egykezek, amelyeket évekket ezelőtt a kivitt lebonyolításra alakítottak meg. Ezeket a nagy szervezeteket, mivel az export a háborús viszonyok következtében összezsugorodott, most a belső áruforgalom lebonyolításának munkájába is be fogják állítani, ezt megelőzően azonban szervezetükben műlyrható változásokat fognak keresztülvinni. Egyes volt kivitteli egykezek közhatalossági jellegűt kapnak és közvetlen állami felügyelet alá kerülnek és feladatuk lesz a megbízott, illetve kifizető kereskedők által felvett egész beszoállított árumennyiség nyilvántartása, forgalmának irányítása és ellenőrzése, anélkül hogy ezek a közérdekű közellátási szervek kereskedelmi ügyletekkel foglalkoznának. A közhatalossági jellegűvé átalakított és átszervezett volt kivitteli egykezek eszelekvőleges kereskedelmi funkciója az új rendszerben teljesen megszűnik. Az eddigi tervek szerint köhenc ilyen közérdekű közellátási szerv lesz. Ezek a következők lesznek:

1. A gabona és szemestermékek átvételének irányítására a Futura Ma-

gyar szövetkezeti Központok áruforgalmi Rt.-től elváltatják és önálló szervvé alakítják a HOMBART, amely eddig a Futura gabonagyűjtési főszékhelyként működött. A szerepek tehát ebben az esetben felcserélődnek: a kereskedelmi forgalmat a Futura bizománysai útján továbbra is lebonyolítja, de irányító fohatósága a közérdekű közellátási szervvé átalakított HOMBART lesz.

2. Állat és állati termékek (zsr, hús stb.) átvételének irányítását a már átszervezett Magyar Állat és Állati Termékek Kivitteli Szövetkezete (MÁSZ), a jövőben Magyar Állat és Állati Termékek Értékesítő Szövetkezete fogja végezni.

3. Baromfi és tojás átvétel irányítása a jövőben a Magyar Baromfikivitteli Egyesülés kezében lesz, amelyet közhatalossági jellegű szervvé fognak átalakítani.

4. A hűvelések és olajos magvak átvételét az átszervezett Magyar Hűvelyes és Olajosmagkivitteli Egyesülés végzi. Elnevezéséből valószínűleg szintén elmarad a kivitteli szó.

5. A burgonya és hagyma egy csoportban két külön ágazat lesz a Mezőgazdasági Termékek Egyesült Szövetkezete (METESZ) irányítása alatt.

6. Fűszerpaprika átvételének és forgalmának irányítására külön közérdekű szerv létesül.

7. A tej- és tejtermékek átvételének irányítására megfelelő szervezetet alakítanak, amelynek feladata a tejátvétel országos megszervezése.

8. Takarmánygazdálkodási közérdekű szerv, amely szára, szalmafélék, erőtakarmányok forgalmát ellenőrzi és irányítja.

9. Maggyezdálkodási szerv. Ezt a szerepet a Magyar Magkivitteli Rt. veszi át megfelelő hatóság átsszervezés után.

Ezeknek a közérdekű közellátási szervezeteknek központja Budapesten lesz, de minden közellátási körzeti felügyelőség mellett (magvénként, esetleg egy közellátási felügyelőségi körzetbe összeszont két megyében) működni fog a központi közellátási közérdekű szervek egy-egy körzeti közérdekű közellátási szerve szoros összefüggésben a közellátási körzeti (megyei) felügyelőségekkel. A kereskedelmi és közellátási közgazdasági szervezetek ebben a pontban találkoznak, a kör itt zárul be.

A beszoállításra kerülő különböző cikkek tényleges átvételét a gazdákönnyben való jóváírását, tárolását, szállítását, vagyis a kereskedelmi forgalom lebonyolítását a termelőiől a fogvasztóig illetve a feoldolgozó ipari hármas kereskedői szervezet végzi kormánybiztosai kifizetés, illetve megbízás alapján az ismertett 9 szerv irányítása és felügyelete alatt. A kereskedelmi forgalom (áruátvétel) lebonyolításánál elsősorban azok az országos jellegű vállalatok (pl. Futura, Hangya, MESZ) jönnek számításba, amelyeknek az egész országra kiterjedő hálózatuk van. A kereskedelmi forgalom lebonyolításában a második csoportot azok az ennél kisebb, de önálló és önlogó magáncégek (vállalatok) alkotják, amelyek egy-egy körzetben (megyében) rendelkeznek áruátvevő megbízottakkal (bizománysok). A közellátási közérdekű szervvel tulajdonképpen csak ez a két kategória áll összeköttetésben és jogi kapcsolatban. A harmadik csoportot az országos hálózatú nagy cégek (szövetkezetek) és a körzeti jellegű önálló magáncégek (nagykereskedők) helyi megbízottai, gvüittői, bizománysai, ügynökel és a kiskereskedők alkotják.

tulajdonképpen ezek az utóbbiak érintkeznek a mezőgazdasági termelőkkel, ezek veszik át, fizetik ki és írják jóvá a gazdakönyvben az átvételre felajánlott terményeket és termékeket

s erről vételi jegyet is adnak a gazdának. A vételi jegy egy másolatát a gazda lakóhelye szerint illetékes közseg közellátási bizottságnak, másik példányát a körzeti nagykereskedőnek (főbizománysoknak) küldi meg. A vételi jegy alapján az illető termelő gazdaapján a közsegnél (városnál) jóváírják a beszoállított mennyiségét buzpontértékben s ezt bevezetik a közseg nyilvántartásba, amely a közseg összes termelőknek összesített beszoállítás kötelezettségét türteti fel. A közseg nyilvántartás a hozzá befutó vételi jegyek alapján jelenti a megyei (körzeti) közellátási felügyelőségnek a beszoállított termények illetve termékek mennyiségét, minőségét, további rendelkezés céljából.

A vételi jegy másik példányának útja az átvévo helyi megbízottól a körzeti átvévohez (nagykereskedőhöz) vezet, aki viszont az illetékes körzeti közérdekű közellátási szervezetet, saját felettes irányító kereskedelmi hatóságát értesíti a beszoállított és közellátási (helyi, vagy továbbszállítási) célra rendelkezésre álló mennyiségekről és minőségekről. A közellátási közgazdasági vonalon és a kereskedelmi áruforgalmi vonalon futó két jelentős a megyei (körzeti) közellátási felügyelőségben s a mellette lévő körzeti közérdekű közellátási szervnél működik és érvilag pontosan fedniök kell egymást.

Vannak a közellátás szempontjából nem elsőrendű fontosságú cikkek, amelyekről ilyen szoros megköhöttetés nem szükséges, mert a termény, vagy termék természete olyan, hogy a vevőszelés lehetősége és értelme nem áll fenn. Például ha a gazda termelési szerződés alapján cukoripart termel egy gyümölcs. Ez esetben a vevő mint kereskedő a termelő gazdakönyvben elismeri az átvételt és jelenti a gazda lakóhelye szerint illetékes közsegnek és a közérdekű közellátási szervnek, hogy bizonyos mennyiségű cukoripart feoldolgozásra átvett. Hasonló a helyzet inari növényeknél, szeszlevegőknel, komónál, gvözynyilvántartású Elettér s a gyakorlat az állatátvétel és továbbítás tekintetében. A gvüittőket, szedőket, gvözynyilvántartásúakat nem tekintik áruátvevő kereskedőknek, ezek csak a felbontást végzik a körzeti átvévo kereskedő részére. A gazdától a megfizett állatkereskedő vásárolja meg a jószágát és a megfizetés pontjától a gazda könyvben jóváírja. A beszoállításot állatok egy részét a helyi közellátás rendelkezésére bocsátja a többi a bizománysokhoz (nagykereskedő) vagy annak utasítása szerint egyenesen a feoldolgozó üzemhez, konzervgyárhoz továbbítja. A bizománysok már előzetesen az országos MÁSZ-tól kap direktívát, hogy a fevártott állatokat hogy melyik megyébe, városba, üzembe, honvádsághoz stb. irányítsa, szemint hogy közellátási szempontból hol van azokra szükség.

Ezek az új termelési és beszoállítás rend áruátvételénél kapcsolatos intézkedések irányelvei s minden remény megvan arra, hogy megfelelő előkészítés után a közellátás gipezete kifogástalanul fog működni. A kereskedelmi vállalatok, cégek, kereskedők kijelölése országos és megyei valamint helyi viszonylatban rövidesen megtörténik. A megbízást (kifizetést) a megyei közellátási kormánybiztos (főispán) adja.

II. Verboszlly Dezső
magtermelő és nagykereskedő
BUDAPEST, XIV., Hermina-út 3.
Telefon: 296-083

— Ügyeletes szolgálat Ujvidéken a Városi Orvosi Központi Rendelőben 1943. április hó 21-től más hó 1-ig. Ügyeletes orvos: Dr. Kezes Béla, Szigligeti Ede-utca 31 szám, telefon: 28-90. Ügyeletes gyógyszerárak: Grossinger Károly, Mussolini-út 30 szám, telefon: 27-40 és Popovits István, II. Rákóczi Ferenc-út 124 szám, telefon: 33-74. Mentők és tűzoltók: Andrassy-utca 12 szám, telefon: 33-22.

— Harcszerű élelővészlet a kátyi rébten. Az Ó-Dunától keletre eső területen a helybeli határőrség zászlóalj 1943. évi május hó 1-3, 5, 6 és 7-én reggel 8 órától délután 5 óráig harcszerű élelővészletet tart. A vészleveztetett terület Káty község területéhez tartozik. Káty, Tiszakámfalva. Felőlőkből, Alsólőkből felé vezető műúton közlekedni lehet, a dunaparti tőltesen azonban a közlekedés tilos.

— Meghalt báró Láng Boldzsár Budapesten 67 éves korában meghalt báró Láng Boldzsár titkos tanácsos, a felsőház tagja, nvug altábornagy. Báró Láng Boldzsár a bécsiúhelyi katonai akadémiá és hadi iskola elvégzése után öt évig Ferenc József katonai irodájában teljesítet szolgálatot mint vezérkari százados. Az első világháborúban az orosz harc éren teljesített szolgálatot. A párizsi békedelegációban katonai szakértőként vett részt. 1920-ban a kormányzó katonai kabinetiroda főnöke. 1922-ben párizsi katonai attasé 1927-ben altábornagy lett de röviddel utána nvudába vonult. Ekkor kapcsolódott be a palitiki életbe és a királyi hadi kerületi egységspárti programmal képviselővé választotta. Soláig a képviselőház külvilági bizottságának elnöke volt. Később a felsőház tagává nevezte ki a Kormányzó Ur. Báró Láng Boldzsár az eők között volt, aki a magyarok és déslávok közötti közlekedés híve volt. Sokat tett a magyar-nyugosláv viszony javításáért érdeklésben. A magyar nyugosláv társaság elnöke volt. Több ízben látogatott el Bolgáriába, Zárábba és Állandóan a horvát tengerparton töltötte a nyarat.

— Hazajönnek az orosz harcérre a topolyai huszárok. Az orosz harc éren küzdő és Topolván állomásozó honvéd huszárok leváltása megtörtént és kilátás van arra, hogy rövidesen visszaérkeznek Topolyára. A dicsőséges harcokból visszatérő honvéd huszárokat a közseg lakossága ünnepelesen fogja fogadni. Az ünnepeles fogadtatás részleteit a közseg elöljáróság már kidolgozta. A hazaérkező huszárokat a leventezekar fogadja a vasúállomáson és kíséri a huszárlaktánvába. Mivel az érkezés nyria és ideje még pontosan nem ismeretes, ha az előjáróság az érkezésről tudomást szerez — ami, lehetséges, hogy csak pár órával előbb történik meg — azonnal dobzó útján tájékoztatja a közseg lakosságát.

— Leszerelt női kerékpárt találtak Ujvidéken. Kedden déiben Ujvidéken az Almási temető tu'só részén húzódo árokban leszerelt női kerékpárt találtak. Az Alfa-gvámánvú kerékpárt valószínűleg ellopták leszerelték és azután dobták az árokba. Igazolati tulajdonosa átveheti a cépet, Irinyi János-utca 8. szám alatt.

— Ujverbász szíve is megmozdult a hadiárvaik érdekében. Ujverbász község előjárósága által minap a lakossághoz intézett azon felhívásra, hogy akik akár egymaguk, akár pedig másokkal összeállva egy-egy hadiárva neveltetését önként magukra vállalni szándékoznak, jelentkezzenek Jakob Lajos közigazgatási jegyzőnél, elsőnek Nagy Pál óverbázi elemi iskolai szolgálatára, hogy hajlandó egy hadiárva fiúgyermek neveltetését magára vállalni és azt a maga részéről örökbe fogadni is. A hadiárvaik érdekében megindított országos mozgalom eljutott tehát Ujverbászra is és ezáltal is, mint eddig minden alkalommal, elsőnek a szegényebb néposztály jár elől lágytendő példa gyanánt. Remélhető, hogy a két Verbász hazefiásan és nevezetesen gondolkodó és eddig minden fődraztraktusz lakossága az első példán felbuzdulva rövidesen megsokszorozza Nagy Pál iskolaszóga által elindított hazafias kötelezettség teljesítést.

Dr. Csaba György
m. kir. pénzügyi fogalmazó eljegyzése
Szeivanov Jankát
(Minden kő ön értesítés helyett.)

— Temerin hírek. Május 2-án Temerinben országos vásár lesz. Szabályszerű járulékkal minden fajta jószág felhajtható, lovasfogatok is csak szabályszerűen irányított marhalevéllel juthatnak be a vásártérre, tekintet nélkül, hogy eladók-e vagy nem. — Mindenfajta szarvasmarhára a járulékelvezetés újra megkezdődött. — Felhívja a községi előjáróság mindazon 65. évet betöltött teljesen vagyontalan férfi gazdasági munkásokat, akik még az Ombiból nem kapnak öregségi járulékot, hogy keresztlevelükkel, szegénységi bizonyítványukkal jelentkezzenek a járadék megindítása végett a községhez 10 számú szobában. — Az utakon és kaszálókon a káros növényeket mindenki irtsa ki, mert a gazdasági felügyelőség a rendelet végrehajtásáért ellenőrző és a mulasztókat szigorúan megbünteti.

— Péterrévei hírek. Dr. Stolpa Józsefné a magyar királyi vallás- és közoktatásügyi államtitkár felesége a „MANSZ” országos ügyvezető elnöknője húsvét vasárnapján délelőtt részt vett a helyi szervezet matinéjában. — A feltámadási körmenetben többezren vettek részt. A leventék, tűzharcosok s különféle egyesületek zárt sorokban zászlók alatt vonultak fel. — Május 2-án, februárvasárnap, 100 iskolásleány és 100 iskolásfiú járul a reggel fél 8 órai misén a szentáldozáshoz. Az elsőáldozókat a szentáldozás után a központi zárdában megvendégtelik. — Horváth Péter iskolaigazgatót a vallás- és közoktatásügyi miniszter Ujvidékre helyezte.

— Vizállás. A Duna Komáromig aprd, lejjebb árad, Pozsonyig alacsony. Oroszvártól lefelé közepes vízállású. Mai dunai vízállások: S. herding 322 (36), Struden 420 (35), Krems 350 (29), Bécs 344 (34), Pozsony 400 (37), Komárom 329 (40), Budapest 373 (42), Paks 368 (40), Baja 455 (44), Mohács 480 (43), Bezdán 513 (44), Gombos 412 (39), Ujvidék 450 (43). — A Dráva Barcsnál 94 (14). A Tisza alacsony vízállás mellett végig apad. Mai tiszai vízállások: Mármarosziget 134 (44), Visk 122 (26), Tekeháza 108 (20), Tiszaújlak 172 (19), Vásárosnamény 280 (19), Tokaj 284 (21), Tiszafüred 265 (24), Szolnok 282 (24), Csongrád 308 (24), Szeged 392 (27), Zenta 330 (25), Títel 336 (33). A zárójelben levő számok a vízállást jelzik százalékokban kifejezve, a legmagasabb vízálláshoz viszonyítva.

ÜZEN A MULT

Április 29.

MA 125 ÉVE, 1818 április 29-én született II. Sándor, orosz cár, ki 37 éves korában lépett a trónra és ekkor a párisi békével befejezte a krími háborút, Közboecánatot hirdetett, vasutakat építtetett és közigazgatási reformokat léptetett életbe. 1863-ban ukázt adott ki, mellyel felszabadította a jobbágságot, mely intézkedés azonban csak évtizedek múlva valósult meg gyakorlatilag. Reformálta a hadsereget és behozta az általános hadkötelezettséget. Elváltatta a közigazgatást az igazságszolgáltatástól és behozta az esküdtészeket. A felekezési fórumokat is módosította; a testi fenytiket eltörölte és a cenzurát enyhítette; az egyemekeket felszabadította és a külfölddel való érintkezést megkönnyítette. Közép-Ázsiában és a Kaukázusban egy pillanatra sem szűnt meg terjeszkedni. Kínától megszerezte Mandzsurit és a Kaukázusban Samilt és ezzel a kaukázusi törzsek függetlenségének végszakkadt. A Lengyelországban és Litvániában kitört felkeléseket véresen elnyomta és megkezdte az oroszosítást, valamint karhatalommal az ortodox hitre való átterítést. Meghódította Turkesztánt és a bekharaj kánt adófizetésre kényszerítette. Szamarkand is birtokába került és a khivai kánt hűbéresnek nyilvánította. 1872-ben Németország, Ausztria és Oroszország között létrehozta a hármasszövetséget. A 70-es években a pánszláv eszme mindnagyon terjedt Oroszországban, mely a szláv népek felszabadítását és egységesítését tűzte ki céljának. 1872-ben megegyeztett Törökországgal, mely szerint a Fekete-tenger partján várakat emelhetnek és hajóhadat tarthatnak. Törökországgal is háborúba keveredett, melynek a san-stefanoi béke vetett véget. A teli palota ellen a nihilisták az egyik merényletet a másik után követték el és bár szigorú ukázt adott ki a politikai vétségek ellen, mégis 1881 március 13-án bombamerényletnek esett áldozatul.

—O—S

— Kesztyű veszett el Ujvidéken. Kedden este Ujvidéken a vasútállomás közelében elveszett egy pár fekete bőrkésztyű. Kérlek a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében juttassa el a Reggeli Ujság szerkesztőségébe.

— Tűz Temerinben. Temerinből jelentik: Kedden hajnalban a temerini Vásártéren kigyulladt Sándor Józsefné háza. A ház tetőzete teljesen elégett úgyszintén a lángok martalékvá vált Sándorné bútorai és ágyneműje. Az asszony ugyanis nemrég bérbe adta házát és gyermekéhez költözött, bútorát és ágyneműjét pedig felrakta a padlásra. A tűz keletkezése okának kivizsgálására megindult a nyomozás.

— AZ UJVIDÉKI KATOLIKUS JÓTÉKONY NÖVEGYLET esütörtökön, április 29-én is megtartja szokásos teadélutánját a Katolikus Körben, amelyre tagjait és azok vendégeit szeretettel meghívja.

— Hírek Moholról. Nagy János moholi lakos Adáról jövet kerékpárjával nekijajtott egy kilométerköre és olyan szerencsétlenül esett, hogy súlyos sérüléseket szenvedett.

— Ugranov Bránko gazdálkodó házánál húsvét napján tűz keletkezett. Szalma, szár és pelyva égett el. A tűzoltóság megfeszített munkával megakadályozta a tűz további terjedését. — A Szent György templom búcsúját húsvétkor tartották meg.

— Halálozás. Özveg medvezei és kisheszterzei Medveczky Károlyné született Tóth Irma földbirtokosnő Kiskunhalason 84 éves korában meghalt. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

— Kinek adott el munkaruhákat Ujvidéken Bosányi Aladár? A budapesti rendőrség rádió útján értesítette az újvidéki rendőrséget, hogy letartóztatta Bosányi Aladár budapesti lakás nélküli ügynököt, aki Ujvidéken, Szabadkán, Zomborban, Zentán, Óbecsén, Ujverbászon, Apatinban, valamint az ország más városaiban mint a nem létező Favorit, Zenith és Habitus munkaruhákat készítő vállalatok utazója rendeléseket vett fel és ezekre előlegeket is kicsalt. Az árút természetesen sohasem szállította le. Az újvidéki rendőrség felhívja azokat, akiket Bosányi becsapott, jelentkezzenek a rendőrség II. emeletén a detektív osztályon.

— Ujverbázi hírek. Az újverbázi m. kir. állami főgimnázium „Arany János” ifjúsági önképzőkörének népművészeti és zenei szakosztálya május hó 1-én, szombaton este 7 órakor tartja a Greifenstein szálló nagytermében nagyszabású zeneestélyt rendez az önképzőkör javára. Az előadás iránt már is megnyilvánult nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek elővételben kaphatók a Garamszeghy féle könyvkereskedésben. — Miután a cukorgyári munkásság minimális munkabérei mindeztideig nem voltak megállapítva s bérmegállapítás helyett egy egyezmény volt érvényben, amely azonban nem felelt meg sem a munkások sem pedig a munkavállalók érdekeinek, az iparügyi minisztérium összehívatta a minimális bérek megállapítására kirendelt bizottságot, hogy a bérmegállapításra vonatkozó tárgyalásokat lefolytassa. A tárgyalások már folyamatban vannak. A Tűzharcos Szövetségnek húsvéd másnapjára tervezett közgyűlése közbejött akadályok miatt elmaradt és azt egy későbbi időpontra elhalasztották. — Az újverbázi diakonisszák javára rendezett gyűjtés Kiskéren 533 06 P készpénzt és 575 P értékű különféle konyhaszükségleti cikkeket eredményezett. — Az elmúlt héten a következő anyakönyvi bejegyzéseket eszközölték: Születtek: Geiszt Erika, Pecze Ilonka, Kandrács György, Miklós Leona. Házasságot kötött: Mensch Pál Bruszt Erzsébet Juliannával. Meghaltak: özv. Kratz Erzsébet szül. Port 35 éves Radványi György 19 napos korában. — Aki selyemhernyótenyésztéssel akarnak foglalkozni a kis selyemhernyót és a tenyésztéshez szükséges papírokat ingyen kapják. Az etetéshez szükséges eperfalombot a közutakon, közttereken és utcákon álló eperfákról a tenyésztők minden korlátozás nélkül ingyen szedhetik. A selyemhernyó tenyésztésre vállalkozók minél előbb jelentkezzenek a községi selyemtenyésztési felügyelőnél az óverbázi selyembűbő beváltóban, akitől a tenyésztésre vonatkozó részletes tájékoztatót és felvilágosítást kapnak. — A Nemzeti Munkaközpont helyi szervezete ismeretterjesztő előadásai során pénteken este 8 órakor a Levente otthonban Tichy Tibor községi tisztviselő Magyarország történelméről, dr. Röhrig Frigyes községi orvos pedig közegészségügyi tárgyú előadást fog tartani.

Lelepleztek egy palánkai bűn- szövetkezetet, amelynek saját pénztárnoka volt

A lopott pénzen nyakkendőket, órát és alkoholt vásároltak

A palánkai csendőrség hosszú nyomozás után letartóztatta Pápics Cvetkó, Grujics Lázár és Vodolov Szlobodán palánkai fiatalbűnözőket, akik mint kiderült valóságos bűnszövetkezet alakítottak. A szövetkezet megalakulása előtt mindhárman foglalkoztak bűnözéssel, különösen Pápics, akinek polgári foglalkozása a borbély mesterség. Pápics sok helyre eljárt borozni, vendégeit ilyen alkalmakkor derekasan „meg is vágta”.

minden elmozdítható értékű tárgyat és pénzt ellopott.

Különösen nagy előszeretettel kutatta át a kabátok zsebeit és az asztalfiókokat. Csak készpénzben több, mint 1000 pengőt zsákmányolt vendégeitől, akik egyetlen esetben sem gyanakodtak rá.

Vodolov Szlobodán kereskedősegéd a munkasodóját, Masing Jánost károsította meg több mint 1000 pengővel. Vodolov a textilárak elmulasztására specializálta magát. Ő volt egyébként a társaság legintelligensebb és legfurfangosabb tagja s így hamarosan a szövetkezet pénztárnoka sárá lépett elő.

A lopott értékű tárgyak és pénzt az ő kezéhez folyt be, ő azután bevásárlásokat végzett, nyakkendőket vásárolt cinkostársainak, zseb- és karcát, aszerint, hogy melyikhez mi illett jobban. Valószínű, hogy az ilyen vásárlások alkalmával társait is megkárosította.

A megmaradt pénzt itatra költötték. A bűnszövetkezet megalakulása után elhatározták, hogy nagyobb dolgok követnek el. Hamarosan kiszemelték áldozatul Becker József gazdálkodót, megleszték, hogy mikor megy el hazulról s egy alkalommal.

amikor Becker elment a vendéglőbe, betörték a lakására. Grujics, hogy mindenről megbizonyosodjék, bement abba a vendégőbe, amelyben Becker tartózkodott, megivott egy pohár bort s utána ementek a tetthelyre. Vodolov örökdöött. Pápics és Grujics beugrottak az udvarba az udvar felől betörték a lakás ablakát és így jutottak a szobába. Vállalkozásuk nem sikerült. Bár átkutatták az egész lakást,

mindössze 60 pengőt találtak, néhány nap múlva pedig valamennyien közrekerültek.

A csendőrségen történt töredelmes vallomások után mindhármat beállították az újvidéki törvényszék fogházába.

— Drágán vették a listet, a rendőrség letartóztatta őket. Novakov Vojin, turijai születésű. Ujvidék Április utca 18. szám alatti lakos és Vucsev Drágán parrai lakos, Április utca 18 szám alatti pékmester, eddig még meg nem állapított személytől kenyérlisztet különként 1.60 pengőért vásároltak. A vásárlás a rendőrség tudomására jutott, amely mindkettőjüket őrizetbe vette és megindította ellenük az eljárást.

— Szívbenulásban meghalt egy öreg koldusszony. Rajki Zsuzsanna 62 éves koldusszony kedden este bebocsátását kérte a Váci utca 12 számú házba, ahol az istállóban levő szalmára felelt. Reggel félhét órakor észrevették a házbeliek, hogy az öreg koldusszony meghalt. Ertesítették az esetről a rendőrséget, amelynek orvosa megállapította, hogy az asszony szívbénulásban meghalt. A hullaházba szállították.

honvéd

A leve...
nyos ma...
néve pá...
ság 20 év...
2.136 k...
vente H...
szeretete...
letek Ors...
mérés és...
retetadom...
vetkező...
akálóli...
30.865.0...
le (3 vs...
13.775...
féle (azaz...
3381.61...
2.206.38...
48.70 k...
907.44 k...
3576.40...
szeretete...
herkocsi...
17.368...
féle, (az...
két és fél...
tenek).
30.000...
hez és so...
lyet a sz...
kis zacskó...
nálai tár...
szek.
50.000...
mes csopo...
védkarács...
A leve...
hadvavon...
állapotáról...
velet irtak...
Két és f...
tábori le...
az otthon...
600 000...
szágról, a...
részére, ar...
tik a szent...
honvéd...
680.000...
és 21 és f...
levélzáró...
Fülleszt...
áldozatkész...
1.350.000...
nyezett.
A levent...
lalt munk...
hogy csak...
levele, le...
ezer munk...
diák levent...
végzett l...
és ragasz...
A közpor...
— 15 vasú...
— osztott...
a következ...
rasztemén...
raggyümöle...
garetta és...
az evvel eg...
golás, hűs...
szeszés ital...
venetuiság...
temunka hí...
képe, hogy...
feletti zso...
kénét emlé...
tőlemezke...
len honvédi...
levelezésre...
kis zacskó...
nemzeti sz...
használati...
gok, amit a...
nyok szere...
dolt ki.
A romlan...
almát a bu...
sebesült k...
dek és hadi...

Levente élet

A leventeifjúság honvédkarácsony mozgalmának végső eredménye

A leventeifjúság honvédkarácsony mozgalom most zárult le. A sajátos magyar mozgalom méreteire nézve páratlanul áll a leventeifjúság 20 éves történetében.

2.136 községből küldtek be a Levente Hírközpont jelentése szerint szeretetadományt a Leventeegyesületek Országos Központjába. Pontos mérés és összegezés szerint a szeretetadományok részletezése a következő. Az úgynevezett karácsonyták alóli gyűjtésből:

30.865.079 kg. sütemény, tésztafél (3 vasúti kocsi töltené meg).

13.777.52 kg szalonna és kolbászféle (azaz másfél vasúti teherkocsi).

3381.61 kg cukor.

2.206.38 kg dió és mogyoró.

48.70 kg dióbél.

907.44 kg szárazgyümölcs.

3576.40 kg dohánycmü. (mely szeretetadományok újabb vasúti teherkocsi rakományt jelentenek).

17.368 üveg szesz és 8 láda ruhafele. (az utóbbi adományok ismét két és fél vasúti teherkocsi jelentenek).

30.000 levél az ismeretlen honvédek és sok-sok leventeajándék, melyet a szív küldött: magyar föld egy kis zacskóval, imakönyv, apró használati tárgyak, szappan, csomagdíszek.

50.000 Betlehem, 35.000 Betlehemes csoport emlékeztetett a „Honvédkarácsonyra“.

A leventék meglátogatták minden hadbavonult családját és a család állapotáról közösen fogalmazott levelet írtak a hadbavonultnak.

Két és félmillió, jelképpel ellátott tábori lapon üzenhetett egymásnak az otthon és a front.

600.000 térkép készült Magyarországról, a honvédek és hozzátartozói részére, amely térképek emlékeztetik a szent földre, amelyért harcol a honvéd.

680.000 ajtólemez, 4.840.000 jelkép és 21 és fél millió honvédkarácsony levélzáró bélyeg került forgalomba.

Filmes árusítás és a társadalmi áldozatkészség a mozgalom céljaira.

1.350.000 pengő forgalmat eredményezett.

A leventeifjúság honvédekért vállalt munkája méreteire jellemző, hogy csak a központban 700 személy levente, leventealány és katona 130 ezer munkaórát dolgozott. 1200 kisdíák levente 180.000 munkaórában végzett könnyebb papírhajtogatást és ragasztott levélzáró bélyeget.

A központ 70 160 szeretetcsomagot — 15 vasúti teherkocsi töltené meg — osztott szét. A tábori csomagok a következőket tartalmazták: szárazsütemény 30 dkg cukor vagy szárazgyümölcs 7—20 dkg, 25 darab cigareta és 20 gramm dohány, vagy az evel egyértékű eredeti csomagolás, húsfele 12 dkg, vagy üveg szeszes ital, „Szébb Jövőt“ képes leventeifjúság számai az itthoni leventemunka híreivel, Magyarország térképe, hogy minden honvéd a szívefeletti zsebébe illeszthesse Hazája kedvét emléklap, emlékbélyeg, ajtólemezke, leventelevél az ismeretlen honvédhez, 10—15 tábori lap a levelezésre, végül magyar föld egy kis zacskóban, imakönyv, hazai képmemzeti szalagos fenyőág, apróbb használati tárgyak és egyéb apróságok, amit a leventék és leventealányok szerető leleményessége gondolt ki.

A romlandó tészta és húsfelet, az almát a budapesti és pestkörnyéki sebesült kórházakban ápoló honvédek és hadirokkantak között osztot-

ZENE FILM SZÍNHÁZ MŰVELŐDÉS MŰVÉSZET IRODALOM

Kitűnően sikerült műsoros délután az újvidéki Polgári Magyar Daloskörben

Az újvidéki Polgári Magyar Daloskör Női Osztálya az anya- és csesemővédelem javára kitűnően sikerült műsoros délutánt rendezett húsvét hétfőjén. Az előadás főrendezője Szendeff Kató volt, a rendezésben sokban segédkezett Baumann Elzi. A közönség állandó tapsa mellett pergett le a kitűnően összeválogatott műsor, amely a következő volt:

Hiszkegy, énekeltek az összes szereplő gyermekek. Husvét vers, szavalták: Hauswirth Márta és Horváth Karesi. Páros tánc: Rác Gizi és Holicsék Pisti. Honleány, vers, szavalták: Pollák Mária, Almódó Tiszpart, énekelte Frei Irén, Szervusz felebarátom, kis szindarab, játszották: Rác Gizi, Paitz József és Gomba Gyula. Kívül a kaszányán, harmonika ötos, játszották Vig Erzsébet táhtíványai: Diener Klári, Schinágel Maca, Kunszt Erika, Hang Stefi és Barna Józsi. Zongorán: Galántha Éva kísérte, Mészárovcis Szeptolik pedig gitáron. Minden harmonikaszámot megújraztak. Magyar szolótánc, előadta Pollák Mária. Szeresd a gyermeket, Pósa Lajos verse szavalták Mókus Ferenc. Szilassy Mária gyermekdarabot zongorázott. Kis lak áll a nagy Duna mentében. énekelte Mókus Ferenc. Öt kis óvodás

énekelte és táncolt. Stefánia Gawotte, Cibulkától, harmonikaszólo előadta Hang Stefi, zongorán kísérte Galántha Éva, gitáron Mészárovcis Szeptolik. Páros magyar tánc, előadták Rác Gizi és Pollák Mária. Néni, bácsi kérem, énekelte Klein Piroška. Páros magyar tánc, előadta Pollák Mária és Mókus Ferenc. Petőfi verset szavalt Csobán Gabi. Szolótánc, előadta Rác Gizi. Meseerdőben, szindarab Kosáryné Réz Lotától, előadták az összes szereplők. Párostánc, Peidler Margit és Pavlik Vera. Liszt művét zongorázta Windisch Károly. Négyes páros magyar tánc, előadták: Rác Gizi és Uri László Pavlik Vera és Mókus Ferenc, Pollák Mária és Holicsék Pisti, Peidler Margit és Paitz József. Verset szavalt Peidler Mária. Szép vagy gyönyörű vagy... Énekelte Baumann Elzi, kísérte a gyermekkórus, zongorán kísérte: Peikert Rezsóné. Az összes zongorakíséretet Baumann Elzi látta el.

A kitűnően sikerült előadást telt ház nézte és hallgatta végig. A rendezés is nagyszerű volt, a számok gyorsan peregtek egymásután, több műsorszámot meg kellett ismételnünk. Minden egyes kis szereplő kitölti magáért és a közönség nagyszerűen szórakozott.

Kitűnően sikerült az óbecsei MANSz műsoros estje

Az óbecsei MANSz leányszakosztálya a húsvéti ünnepek alkalmával kitűnően sikerült műsoros estet rendezett a Szent István iskola színháztermében. Az előadás megjelent dr. Stolpa Józsefné a MANSz országos ügyvezető elnöke is, valamint nagyszámú közönség, amely zsűfolásig megtöltötte a hatalmas termet. Az országos elnököt és a megjelent közönséget Karácsonyi Juliska üdvözölte rövid, de szép beszédben. Utána a leányszakosztály tagjai Bíró János karnagy vezénylete mellett óriási siker mellett énekeltek el a MANSz indulót.

Ezután dr. Stolpa Józsefné, a MANSz országos elnöke a hallgatóság nagy figyelmével tartotta meg előadását Németországban tett tanulmányútjáról. A kitűnő előadót értékes és élvezetes előadásáért meleg ünneplésben részesítették.

Igazi művészi élmény volt ifjabb Búzás Ede fellépte. A nagy népszerűségnek örvendő fiatal művész ezúttal bravuros számokból állította össze műsorát. Paganini

Mózes fantáziáját, egy Sarasate szerzeményt s végül saját szerzeményét játszotta bravuros technikával. A zeneszámokat ifj. Páthy Ferenc kísérte zongorán, művészi megértéssel. Játékán meglátszott, hogy vérbeli muzsikuss. Nagyon kedves szám volt a kis Wischner Zsuzsika „Üzenet“ című énekszáma, melyet Wischner Lajosné kísért zongorán. A kis előadót sok tapsal jutalmazták. Szabó Annuska, a messze környéken ismert kitűnő műkedvelő Gyóni Géza: „Magyar asszony írja“ című költeményét szavalt tökéletes átérzéssel, óriási tetszés mellett. A műsor egyik legsikerültebb száma a Debreceni csárdás volt, melyet Klossák Katóka és Budai Tibike adtak elő nagyszerűen. A kis táncosokat a közönség kitűnő tapsokkal jutalmazta. Vecsey Ferenc: „Duna felett“ című szerzeményét Juhász Irénke énekelte Csetényi Györgyné simulékony zongora kíséretével, Juhász Irénkét kellemes hangján előadott remek számaért meleg ünneplésben részesítették. Páthy Ferenc zongora szólójá-

ban mutatta be igazi kvalitásait. Rachmaninov Cis-moll prelűdjét nagyszerű zenei tolmácsolásban hallhatta a közönség. Művészi játékaért meleg tapsokkal köszöntötték. A műsor utolsó és egyik legsikerültebb száma volt a tagok által előadott magyar tánc. Előadták: Benedek Rózsi, Cseszák Kató, Borbás Ilonka, Porteleky Rozika, Vibok Kató, Poltura Rózsi, Buttás Margit, Gerbács Irénke. A számot a közönség hangos kívánságára meg kellett ismételnünk. Az előadás sikerében a főérdem dr. vitéz Hódy Istvánné elnököt és Ádám Józsefné főrendezőt illeti. A táncokat Füves Lajosné és Tihanyi László tanították be sok hozzáértéssel. Tűski Zsuzsika szellemes műsorbemondó volt. (—)

Az újvidéki Filharmónia hangversenye

Május 2-án, vasárnap este 7 órakor tartja az Újvidéki Filharmónia VI. bérleti hangversenyét, amely gazdag műsorával feltétlenül a zenekar legértékesebb teljesítményét igéri. Rossini csupadallam, olaszos lendületű „Semiramis“ nyitánya mellett Farkas Ferenc, a kolozsvári zene-konzervatórium igazgatójának remekbeszabott és időszerű „Kárpát-aljai rapszódiaja“, valamint Schubertnek, a legnagyobb német romantikus mesternek örökszép VII. C-dur szimfóniája kerül előadásra.

Az est külön szenzációja Sztankay Lejos, a Zeneművészeti Főiskola európai híru művésztanárának fellépte, aki Beethoven C-moll zongoraversenyét játssza. Az újvidéki közönségnek még élénk emlékezetében van a kitűnő művész tavalyi önálló hangversenye, amellyel a felszabadulás utáni hangverseny élet ünnepeves megnyitása alkalmával szerepelt. Úgy a művész fellépte, mint a hangverseny iránt feszült érdeklődést mutat városunk zenekedvelő közönsége.

Az Álomkerítő nagy sikere Újvidéken

Az újvidéki Rákóczi Filmszínházban már egy hét óta szerepel állandó siker mellett a műsorban a legújabb magyar filmjudo, amelynek címe „Álomkerítő“. A darab egy világhírű énekesről szól, aki, hogy tekintélyes örökségét biztosítsa magának, lemond a további karrieréről. Ebből kifolyólag igen sok bonvodalom keletkezik, a kibontakozás várat magára, a közönség izgul s a szép befejezés után — szeretné még egyszer megnézni, végiggyönyörködni a darabot.

A főszerepet Sárdy János játssza (szébben énekel, mint valaha!), továbbá Zsilley Margit, Latabár Kálmán és Csontos Gyula. Az Álomkerítő vasárnapig marad a Rákóczi műsorán.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Ujság?

Nyugati p. u. II (II. o. folyosó)
Keleti p. u. II (II. o. folyosó)
Keleti p. u. III. (perron)
Teréz-körút 15.
Múzeum-körút 1.
Hungária-szálló
Szt. Gellért-tér BSzKRT várócs.
Erzsébet-körút 39.
Rákóczi-út 21.
Erzsébet-körút 1.
József-körút 30.
Kelenföld p. u.

„Erdélyi szellem — magyar lélek”. Ezen a címen most hagyta el a sajtót az Erdélyi Párt országos központjának legújabb kiadványa, amely a párt Nagyváradon tartott nagyválasztmányi gyűlésén elhangzott beszédek tartalmazza. „Erdély kapujában” címmel az Erdélyi Párt országos központja a füzet bevezetőjében hitvallást tesz arról az egyedüli helyes politikai felfogásról, hogy Magyarország egy és oszthatatlan és minden igaz magyar embernek ezt az elvet kell szolgálnia. Gróf Teleki Béla, az Erdélyi Párt elnöke, Nagyváradon tartott beszédekben leszögezte, hogy az országos politikában áldozatkészségre és felelősségvállalásra van szükség. Ebben a két szóban lehet összefoglalni a mai idők legfontosabb magyar kötelességeit, amelyeknek jegyében országunk és népnek egybe kell fornia. Az Erdélyi Párt szónokai az oszthatatlan magyar egységet hirdették Nagyváradon, s erről tesznek tanúságot azok a beszédek, amelyeket a párt most két éves füzet formájában kiadott. A mai időkben, amikor mindennél inkább szükség van az egységes magyar nemzetlélek kialakítására, az Erdélyi Párt hasznos szolgálatot tett ezzel a kiadvánnyal a közérdeknek és bizonyos, hogy a füzetet — amelynek izléses címlapját köpeczi Sebestyén József, a nagynevű erdélyi heraldikus rajzolta — mindenütt érdeklődéssel és szeretettel fogadják.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

Újvidék szab. kir. thj. város
polgármestere

HIRDETMÉNY

17.328/1943. szám.

A mezőgazdasági munka elvégzésének biztosítása tárgyában kiadott miniszteri rendelet értelmében ismételtén nyomatékosan felhívom a város területén lakó, még le nem szerződött mezőgazdasági munkavállalókat, valamint azokat a mezőgazdasági munkaadókat akik még nem tudtak biztosítani a gazdaságuk részére kellő számú munkaerőt, hogy sürgősen jelentkezzenek a Városháza II. emelet 38. számú szobájában.

Ugyancsak felhívom azokat a mezőgazdasági munkaadókat, akik akár szóbeli megegyezés, akár írásbeli szerződés alapján gazdasági cselédeket, szolgákat, mezőgazdasági munkásokat szegődtek, vagy szerződtek, hogy a 211.000/1943. F. M. rendeletben előírt munkabér megállapításoknak betartása mellett 3 példányban kiállított írásbeli szerződéseket aláírás, láttamozás és a nyilvántartásba való bevezetés végett, ugyancsak a fenti megjelölt hivatali szobában a szerződő felekkel együtt legkésőbb e hó végéig jelenjenek meg.

Amennyiben ezen időpont után, a város utcáin és határában lézengő, szerződés nélküli mezőgazdasági munkavállalók találatnak, ellenük mint megrögzött munkakerülők ellen az internálási eljárás azonnal folyamatba tetetik.

Újvidék, 1943. évi április hó 22-én.

dr. vitéz Nagy Miklós s. k.
polgármester.

Egyéves a Magyar Rum és Likörgyárosok Országos Egyesülete

Budapestről jelentik: A Rum- és Likörgyárosok Országos Egyesülete most tartotta meg első rendezési közgyűlését, amelyen a pénzügyminiszterium képviselőjében megjelent dr. vitéz Turvölgyi Albert miniszteri tanácsos a m. kir. Szeszegvedárúság igazgatója és dr. Sobor Ede pénzügyi tanácsos. A közgyűlésen Fodor Rezső egyesületi igazgató ismertette az Egyesület első évi működésének kiemelkedő adatait.

Az Egyesület taglétszáma az év utolsó napján 290 volt (kb. 20 délvidéki), akiknek a gyártási tözszerete összesen 9.7 millió hektoliter fokot tett ki. A pénzügyminiszter általános az új engedélyesek tözszeretét 20 000 hlf.-ban állapította meg, hogy minél több keresztény kisembert juttasson biztos

megélhetést nyújtó keresethez. A tözszeretek megállapítása azonban nem jelenti az egyes vállalatok forgalmának rögzítését, nem akadályozza a törekvő vállalatok üzemének fejlesztését, mert a keret átengedés és átvétel rendszere lehetőséget nyújt a tözszeret meghaladó forgalom lebonyolítására. Erre jellemző, hogy 1942 áprilistól december végéig az összes vállalatok tényleges eladása 13.054.922 hlf., az átvett keret 3.16 hlf. a kerettérítési díj 1.26 millió pengő volt. Az új engedélyesek közül egyébként még mindössze 23 tag nem kezdte meg üzemét, részben mert katonai szolgálatot teljesít, részben pedig azért, mert az anyagihiány miatt nem tudja a szükséges üzemi berendezést megszerezni.

A bevonult kereskedelmi alkalmazottak felmondása és visszavétele

Aktuális kérdése manapság a kereskedőknek az, mi a joga és kötelezettsége hadbavonult alkalmazottja felmondása és visszavétele tekintetében.

A vonatkozó rendelet alapján különbséget kell tenni a kereskedelmi tisztviselő és kereskedősegéd között.

Ha a tisztviselő tényleges katonai szolgálatra vonul be, szolgálati viszonya e ténnyel megszűnik és katonai szolgálata alatt semmilyen juttatásra nincs igénye. Viszsa kell venni azonban leszerelése után, ha bevonulását megelőzően egy évig állt a cégnél alkalmazásban és a leszerelést követő két héten belül szolgálatra jelentkezik. Ha nem tényleges szolgálatra (fegyvergyakorlat, hadiszolgálat) vonul be, azelőtte a cégnél eltöltött szolgálati időre tekintet nélkül visszaveendő,

ha a leszerelése után 8 napon belül jelentkezik.

Ilyen esetben szolgálati viszonya sem szűnik meg, tartama alatt jogosult a segélyekre. Felmondani a bevonult tisztviselőnek nem lehet, a bevonulást megelőzően eszközölt felmondás a katonai szolgálat tartama alatt szünetel és a leszerelés után tovább folyik, — feltéve, ha a felmondás a bevonulás időpontjában még nem járt le.

A kereskedősegédekre, valamint az egyéb munkavállalókra vonatkozó szabályok csak annyiban térnek el a fentiektől, hogy tényleges szolgálatra bevonuló kereskedősegédet akkor is vissza kell venni, ha bevonulást megelőzően egy évig eltöltött el a cégnél — feltéve, hogy leszerelése után két héten belül szolgálati helyén jelentkezik.

Nem áll fenn a visszavételi kötelezettség az alábbi három esetben:

1. Ha az alkalmazott leszerelésétől számított két héten belül szolgálati helyén nem jelentkezik;
2. Ha a munkaadó vállalatában, üzemében időközben oly lényeges változás állott be, amely lehetetlenné teszi a leszerelt alkalmazott korábbi munkakörében való foglalkoztatását;
3. Ha a visszavétel a munkaadót

vagyoni romlásba juttatná.

A visszavett alkalmazott munkaviszonyát a munkaadó a rendes felmondás útját nem szüntetheti meg

a visszavételtől számított 10 hétnél rövidebb időre, ha a munkavállaló a visszavétel előtt legalább 6 hónapon át teljesített katonai szolgálatot és ez részben vagy egészben a háború idejére esett, 6 hétnél rövidebb időre, ha 2 hónapig volt katonai és 4 hétnél rövidebb időre minden más esetben.

A zsidó alkalmazottak visszavételére vonatkozó szabályok szerint megtagadható a visszavétel, ha ezáltal a zsidó alkalmazottak aránya a fennálló rendelkezések szerint meg nem engedett módon növekednék — a nem zsidók hátrányára. Ha az arány eléréséhez szükségesnek látszik, a rendkívüli fegyvergyakorlatra (munkaszolgálat) bevonult zsidó alkalmazottnak fel lehet mondani. Az ily módon elbocsátott alkalmazottat az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott személyek számának megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni, a segélyekre azonban az ilyen zsidó alkalmazott is jogosult. A felmondási összegre és az esetleges végkielégítésre a katonai szolgálat megszűnése után — a rendszerinti esedékességnek megfelelően — igénye van.

HIRDETMÉNY

a gazdálajstrom közszemléretételéről és a gazdakönyv kiadásáról

Ezúton értesítem a földtulajdonosokat és földbérletet, hogy az elkészített gazdálajstromot a Közellátási Hivatal 34-es számú szobájában 15 napi közszemléletre tétetem ki, miért is a gazdakönyv kiállítása végett a gazdák ott jelentkezzenek. Jelentkezni tartoznak, akik bárhonnán bérelnek földet, így azok is, akik földjüket bérbeadják a bérlővel együtt, az agrár földbérlet és a városi földet bérlők is. Jelentkezési idő, 1943. április hó 29-től május hó 15-ig tart, amikor is a gazdakönyv ki-

állítására alkalmas magának a gazdának magával kell hoznia a vásárlási könyvet, multévi gabonalapját, kenyérgabonajegyeit, s a vetésterületre vonatkozó adatokat annak igazolására, hogy a földet mivel vetették be. Bejelentendők a családtagok is s az állatállomány is. Bejelentendők az éves (konvenció) cselédek s azok családtagjai is. Ezen cselédek vásárlási könyveit ugyanúgy elhozandók. A gazdalap kiállításához kizárólag csak a családfők jelentkezzenek, akik a szükséges adatokat bemondani tudják. A gazdálkodók a közszemléretétel utolsó napjától számítva 15 napon belül a reájuk vonatkozó adatok kiigazítását a Közellátási Hivatal 34-es számú szobájában szóban, vagy írásban kérhetik.

Aki a 15 napi közszemléretétel alatt gazdakönyvét nem váltia ki, az ellen a büntető eljárást folytatja teszem.

Újvidék, 1943. április hó 27-én.
dr. vitéz Nagy Miklós s. k.
polgármester.

Penzinkeverék (mota'kó) fogyasztásának szabályozása

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelteket, hogy a gépjárművek részére folyó év május 1-től havonként az alábbi motorkerék mennyiség szolgáltatható ki:

Magánhasználatú személygépjárművek

Hengerűrtartalom köbcentiméterben	Kiszolgáltatható motorkerék mennyiség
0—1000	10 liter
1001—2000	15 "
2001	20 "

Motorkerékpárok

Hengerűrtartalom köbcentiméterben	Kiszolgáltatható motorkerék mennyiség
0—	5 liter

Segédmotoros kerékpárok

Két havonként öt liter motorkerék szolgáltatható ki.

Magánhasználatú tehergépjárművek és vontatók

Önsúly kilogrammban	Kiszolgáltatható motorkerék mennyiség
100—1000	20 liter
1001—2000	30 "
2001—3000	40 "
3001—	60 "

Társasgépjárművek (autobusok)

A rendszeres járatok lebonyolítására szolgáló közhasználatú társasgépjárművek részére havonként a gépjármű önsúlyának megfelelően, a tehergépjárművekre megállapított motorkerék mennyiség kétszerese szolgáltatható ki.

Közhasználatú személygépjárművek

A közterületről fuvarozó gépjármű bérkocsik (autótaxik), valamint a telephelyről fuvarozó gépjármű bérkocsik (bérautók) részére havonként az alábbi motorkerék mennyiség szolgáltatható ki:

Hengerűrtartalom köbcentiméterben	Kiszolgáltatható motorkerék mennyiség
0—1000	60 liter
1001—2000	100 "
2001—	120 "

Újvidék, 1943. évi április hó 24-én.

dr. vitéz Nagy Miklós s. k.
polgármester.

Rövid snorthírek

KISHEGYES: Kishgyesi LE-Ujvidéki LE 3:0 (0:0). Barátságos. Játékvezető Horváth (Kishgyes). Nagyszámú közönség előtt játszották le a mindvégig hevesirámú mérkőzést, amelyet a kishgyesi csapat megérdemelten nyert meg Csöke Kecskés és Süli góljaitól. Az első félidőben a hazai csapat szel ellen és nagy balszerencsével játszott, de a második félidőben kidomborodott a fölénye és biztosan nyerte a mérkőzést. Az újvidéki csapatból Vidá kapus az első félidő elején súlyosan megsérült és elhagyta a pályát. A második félidő közepén a játékvezető Búszormányit (Ujvidek) kiállította. Jók voltak: Juhász, Kecskés, Križevčan, Süli, Csöke, Csóré, Szilágyi, Körmöczy és Zsida. A bíró közmegegyezően vezette a mérkőzést.

Levente-játékvezetők figyelmébe! A szokásos heti összejövetelünk ezúttal is csüörtökön délután fél 7 órakor lesz a Levente-otthon helyiségében, amelyre felhívom szíves figyelmüket és kivétel nélkül pontosan jelenjenek meg. — Április 30-án, pénteken, a Levente-pályán gyakorlati oktatás lesz, fél 6 órai kezdettel. — Játékvezető előadó.

A Topolyai Sport Egylet tenisz szakosztályának közgyűlése. A Topolyai Sport Egylet tenisz-szakosztálya most tartotta közgyűlését ifj. Mikuska Mihály elnökletével, a tagok nagy érdeklődéssel vettek részt. A szakosztály működéséről Györi Máttyás számolt be, közölve, hogy egy tenisz és egy úszóversenyt rendeztek. A teniszpályát ezúttal is rendezésére beajánlotta a község. Ezután megválasztották az új vezetőséget, amely a következők: elnök ifj. Mikuska Mihály, ügyvezető Györi Máttyás, titkár Tölgyesi Ferenc, II. titkár Szentfi Antal, pénztáros Nemesztovczki József, II. pénztáros Ester Sándor, szertáros Hatvani József, II. szertáros Brasnyó József, intéző Berényi M. Péter, II. intéző Vedóc Péter, háznagy Kiskovács Péter. A szakosztály vezetőségének névsora grancia arra, hogy a tenisz-sport a községben fel fog lendülni.

SPORT

Az UAC vasárnapi játéka a legszebb reményekre jogosít
Utóhangok a vasárnapi győzelemhez

Az UAC vasárnapi nagyvárnyú, de teljesen megérdemelt győzelme érthető örömmel töltötte el az egyesület szurkoló áborát és amint az Ujpesttől elszenvedett vereség után a kétségbeesés és borúlátás, most a féktelen és határátlan derűlátás kerítette hatalmába a szurkolókat. A bajnokság azonban még nem ért véget, még hat forduló van hátra és a csapatnak további nehéz küzdelmekre kell felkészülnie, hogy kellemtelen meglepetések ne érjék.

A vasárnapi mérkőzés legörvendesebb eseménye az volt, hogy az új csapatösszeállítás nagyszerűen bevált. Majtán, az uione hátvéd teljesen bevált és kitűnően helyettesítette a védelemben Avart, aki viszont nagyszerűen megfelelt mint szélső és két gólt is rúgott. Ezen az összeállításon változtatni kár lenne és valószínűleg nem is kerül rá sor. A helyzet csak akkor változna meg, ha Mézes újra játszhatna. A vezetőség ebben az esetben természetesen fontolóra venné Mézes beállítását. Ebben az esetben felmerül az a kérdés, nem kellene-e Mézest kipróbálni a középcsatár posztján?

A tavaszi idény kezdete óta ugyanígy mindig a középcsatár kérdése volt az UAC legégetőbb problémája. Különböző kísérletek történtek és egy sem vált be teljesen. A jelenlegi középcsatárt játszó Bolgár kétségtelesen a legtehetségesebb játékos, nagyszerűen kezeli a labdát bravuros húzásai vannak és kitűnő elgondolásai, bajcsupán erőnlétével van. Eddigi életmódja nem kedvezett labdrúgó ötvőjének és szárszázalékig használható játékos csak akkor válik belőle, ha erőnléte lényegesen javul. Pihenéssel és megfelelő életmóddal ezt el lehetne érni és az őszi idény kez-

detére olyan középcsatárral rendelkezhetne az UAC, aki minden körülmények között megállná helyét. Tehát ha Mézes játéka sor kerül, a fentiek szerint legcélszerűbb a középcsatár helyére állítani Avart kár lenne hátravonni és a teheres Majtánt ismét kiszorítani a csapatból. Szóba jöhet Csillag kihagyása is, mert a Szeged ellen nem elégitett ki teljesen, az Ujpest ellen azonban a védelem legjobb játékosa volt.

Rendkívül örvendetes és nagy reményekre jogosító az UAC fedezet-sorának kitűnő játéka. Lehet, hogy más egyesületek fedezetsorában vannak nagyobb tehetségű játékosok, de az együttműködésben és összjátékban az UAC fedezetsora ma felülmúlhatatlan és vitathatatlanul az első helyen áll.

Örvendetes az is, hogy Welker is már önmagára talált régi helyén a balszélső posztján. Vasárnap veszélyesebb volt, mint valaha és remélhető, hogy a jövőben is meghagyják helyén.

A vasárnapi mérkőzéssel kapcsolatosan még két dolgról kell említeni, ami a rendezőség hatáskörébe tartozik. Az egyik az újvidéki közönség megérdemelté, hogy a pályára vezető utat a mérkőzés előtt felleccsolyák és így portalanítsák, mert a pályára menni és onnan visszajárni a mérkőzés után a hatalmas porfelhőben igazán nem mondható élvezetnek. Még akkor sem ha a csapat győz, hát még ha vereséget szenved. Az UAC költségtérítését nem tarthatná meg túlságosan, ha az utat felleccsolyatná.

A másik: üdvözlöm a rendezőség arra, hogy a közönség ne induljon el a pályáról a mérkőzés befejezése

előtt. Az utolsó negyedórán ugyan is rendszeresen sokan már elunják magukat és a kijárat felé igyekeznek, miközben azok elől akik továbbra is nézni akarják a mérkőzést, elzárják a kilátást. A rendezőknek kell helytállniuk azért, hogy ez ne történhesék meg.

Öbese: Boeska - Szeged AK 3:0 (3:0)

Barátságos, vezette Szeged. Nagy érdeklődés előzte meg a szegedi NB I csapat öbesei vendégszepepijét. A mérkőzés mindvégig nívós és szép játék jegyében folyt le. A hazai csapat ezúttal remek játékot nyújtott, jórészt fölényben volt, a vendégek közül csak néhányan nyújtottak kiváló játékot. A hazai csapat fölényét mi sem fejezte ki jobban, minthogy a kornerarány 12:4 volt a Boeska javára.

A csapatok a következő összeállításban vettek részt a mérkőzésen: Boeska: Szekeres - Szamosi, Károlyi - Bertók, Mihályfi II, Ferenc - Ularick, Sák, Sch'arb, Mihályfi II, Dolvai. Szegedi AK: Anus, Bogár, Nagy I, Tóth, Szabó, Nagy II, Báló, Harangozó, Kalmár, Vörös, Gyuris.

A Boeska kezdte majd az 5. és 8. percben kornert ér el. Támadásai erősebbek és a 12. percben Ularick beövi az első gólt. Rá két percre kavardás a szegediek kapuja előtt és Dolvai védhetetlenül a hálóba fejel a labdát. A második gól után a szegediek jutnak frontba. Főlényük csak néhány percig tart, újra a Boeska nyomul fel és a 23. percben Dolvai utolsó gólt ér el. A félidő hátraevő részében a Boeska a vendégek egy kornere előnyben négyet ér el.

A második félidő szintén Boeska fölényel kezdődik, ez a főlény jórészt meg is marad, ami a szegediek által vétett sorozatos kornerekben nyert ki-fejezt. A Boeska csatárok ebben a félidőben egy kis szerencsével még növelhették volna a gólok számát. A hazai csapatból Sák, Ferenc, Mihályfi, Szalosi, Bertók és Szekeres a vendégek közül Harangozó, Kalmár, Szabó, Nagy II, Báló tűntek ki. Szeged pártatlanul vezette a mérkőzést.

— Igen, a cserkeszleányt megtaláltuk, — mondá.

— És el van temetve? — kérde Ali hévvel.

— Nagyon érdekelhet ez téged, fekete ember, nemde? Nos, ha!ld tehát! A hatalmas seikh-ul-izlam vette át a rabnőt!

— Hova szállították?

— A szerályba. — felelé az imakikiáltó, — szigorú vizsgálat fog történni, mert a cserkeszleány é!

Ali visszaríadt e szavakra s hűledzve mereszté szemeit a vén izlamszo'ga arcára.

— Mit beszélsz — hebegé töredzett hangon, — é! — és a szerályba szállították?

— Éjfél előtt két órával! A rabnő súlyosan meg van ugyan sebesülve, de nem hal meg. Jaj a gyilkosnak!

A fekete emberrablót fékezhetetlen rémület szállta meg, mely első pillanatra minden tagját megdormaszta, — de aztán hirtelen eléledett, mintha futnia kellene.

A vén imakikiáltó fejét rázva nézett a távozó fekete Ali után.

— Ó az, — mormogá — sok szabadságot nyertek már e fekete ebek! Már oly színben tűnik fel a dolog, mintha nem is volnának rabzszo'gák e hitetienek! Szaladj csak, mór, a hatalmas seikh-ul-izlam keze mégis elér téged, ha te vagy a bűnös, futnál bár a világ végére!

SZTAMBULI fekete LEÁNYRABLO

Nevény

(375)

Írta: Brühl G

Mussa bukása

Valóban úgy volt, mint a vén izlamszo'ga mondta a fekete Ali-nak.

Szulejkát elszállították.

Másnap reggel azon éjjel után, melyen az előimádkozó s imakikiáltó lakásukra vitték a sebesült leányt, egyikük sem bátorzkodott jelentést tenni a nagy muftinál ez újabb hallatlan bünténvről, mely meggyalázta a szentelt helyet, habár ők semmi tekintetben sem voltak annak okai.

Nem gondoltak egyebet annál, hogy az idegen rabnő ki fog mulni sebében s a veresztés miatt, de ez nem történt, hanem a következő éjjel már magához tért, s inni kívánt, de legceskélyebb figyelmet sem mutatott környezetét iránt, hanem szomjának csillapítása után azonnal visszaesett előbbi állapotába.

A két férfi akkor egy halottvirrasztó vénasszonyt hivatott oda, mert hivatásuk nem engedte, hogy a megsebesült leány mellett ár-

ködjének s kellőleg ápolják, s e tapasztalt török vénasszony, ki hozzáértőleg rakta fel a borogatást és vizsgálta meg a sebet, másnap már kijelentette, hogy a cserkeszleány életben fog maradni.

Ekkor az ehubi mecset előimádkozójának csakis az volt a teendője, hogy elsiessen Sztambulba, a nagymufti palotájába, s ennek mindenről jelentést tegyen.

A papi fejedelem végképp'n felháborodott ezen új botrány miatt s megfogadta, hogy ezúttal nyomára jön a gaztettesnek s kieszközi megérdemelt büntetését, bármibe kerüljön is, tehát örömmel értesült arról, hogy a boltozatban halálra sebesítetten talált rabnő nem halt meg, hanem javuló félben van.

A seikh-ul-izlam maga ment el néhány főtisztje kíséretében az ehubi sírokhoz, hogy ott a helyszínen teljesítsen tüzetes vizsgálatot, s igazolva találta mind azt, amit az előimádkozó jelentett

A boltozat alján még látható volt a megszáradt vértócsa.

Azután Szulejkához ment a nagymufti, de a leány o'v gyenge volt még s közönyös mind'n iránt, hogy kihallgatást nem eszközölhettek vele.

De a tapasztalt vénasszony kijelentette, hogy a sebesült leány ereje most már hamar vissza fog térni, tehát a veszély másnap már úgyszólván megszűnik.

Minthogy a cserkeszleányt már nem tűrhették meg a mecsetépületben, a nagymufti megparancsolta, hogy következő este kényelmes és puha hordszékből szállítsák el a városba palotájába, ahol körülmenyesen ki fogja hallgatni.

Ez az est ugyanaz volt, melyről már előzőleg hallottunk.

A nagymufti ezúttal nem is tett még jelentést a szultánnál az újabb botrányról, sőt inkább jobbnak vélte, hogy csak a bűnösöknek vizsgálat általi kinyomozása után terjessze jelentését ítéletével együtt a szultán elé.

A késő est bekövetkeztekor hat izlamszo'ga érkezett meg hordszékkal az ehubi mecset elé.

Az ápolónő felügyelete s vezetése alatt emelték a szeméig beburkolt Szulejkát a hordszékbé.

Oly gyenge volt még, hogy teljes közönnyel tűrt mindent.

(Folytatjuk)

Ujvidéki

Baross

Hírek

A fűszerkereskedő szakosztály elnöksége értesíti tagjait, hogy ezután minden csütörtökön — külön felhívás nélkül, — este fél 8 órakor értekezletet tart tanácsstermünkben. A tagok tartásuk kötelességüknek az értekezleteken való rendszeres megjelenést.

Vasárnap délután ismét bemutatják Ujvidéken a Méltóságos asszonyt

Az ujvidéki Beltéri Katolikus Kőr a város Népművelési Bizottságával karöltve húsvét vasárnapján különösen sikerült színműelőadást rendezett a Katolikus Otthonban. Diener Gyula mesteri rendezésében, a város legjobb műkedvelőinek közreműködésével bemutatják Bónyi Adorján pompás színművét, a Méltóságos asszonyt. A sikerre való tekintettel a darabot vasárnap, május 2-án ismét bemutatják a Katolikus Otthonban. A Méltóságos asszony ezúttal is az eredeti szereposztásban kerül bemutatásra. Az előadás vasárnap délután pontosan 4 órakor kezdődik. Jegyeket elővetelben a Balassy testvérek rádiószaküzletében lehet vásárolni. Hitler-utca, a főposta mellett.

Árverési hirdelmény

A vaszakai érseki (patriárkai) birtok 15 km-es dunai balászata 1913. június 1-től 3 évre BÉRBEADATIK árverés útján, mely 1943. május 9-én délután 11 órakor tartatik meg a bogányi gör. kel. kolostor iradályhelyiségében. Döbben felvilágosítást ugyanott Bigler György uradalmi tisztviselőnél.

Pk. 635/1943 sz. 1943. vgh-tól 69. sz.

Árverési hirdelmény

Dr. Lederer Tibor kulai ügyvéd által képviselt Juhász Mihály kulai lakos javára, ellen 845 P. 50 f. tőke és több követelés járulékaik erejéig a hódásági kir. járásbíró 1942. év P. 2387 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. évi március hó 11-én lefoglalt 7100 P.-re becsült ingóságokra a hódásági kir. járásbíró 1942. év P. 2387 sz. végzésével az árverés elrendeltét, amelyek az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltak javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykezelést felfüggesztés nélkül, végr. szenv. Juhász Szentpál, Göring utca 51. házszám alatt leendő megtartására határozott 1943. évi május hó 3. napjának délután 3 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt kender s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára ezvezer pengő fölül van, az 5.610/1931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árvezerhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészt bántapénzzel leteszik.

Hódáság, 1943. évi április hó 3-án.

Bácsalmási Albin,
kir. bír. végrehajtó, mint bírósági kiküldött.

APRÓHIRDETÉSEK

KERESLET

Viselt ruhát

ollót, újat és öregot legmagasabbáron vesz, hívásra házhoz megy Kárász Józsefné, Bercsényi-u. 22. 12448

VESZEK mindenféle póstai bélyeget, gyűjteményeket, tömegárut. Lórántffy Zsuzsanna u. 1. 2692

ÜVEGES- és Blondel-keretező SEGEDET azonnalra felvesz Vécsey József, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 112 szám.

Veszek IROGÉPET, számológépet és rádiót, zálogjegyért legtöbbet fizetek. GEIER HENRIK rádió-, író és számológépkereskedő, Ujvidék, Jókai Mór utca 22. Telefon 28-08. 2161

SZÁMOLOGÉPET megvételre keressünk. Ajánlatokat Ujvidéki Szerszámgyár, Ujvidék, Petőfi-utca 91 alá kérünk. 3817

Többévi gyakorlattal rendelkező komoly **TISZTVISELŐNÖ**, ki a gyors és gépirásban, könyvelésben jártas, azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. 3957

Kérsek **ZENEKART**, belépés rögtön vagy május 1-re. „Fehér galamb” vendéglő, Mátyás király utca 1, Ujvidék. 3982

BOLDOGASSZONYFALVA községnél erettségizett fiatalember jegyzőgyakornokként állást nyerhet. Erdeklődők irásban forduljanak Boldogasszonyfalva község előljáróságához. 3983

FIATAL BADOSSGEDEDET és tanoncot felvesz. Erdélyi bádóss, Arany János-u. 11. 3988

BEJÁRÓNÓ, megbízható május 1-re felvétetik. Ujvidék, Késmárki-u. 6/a (14). 3990

SZAKÁCSNÓ elsőrendű háztartásba 3 személy részére felvétetik. Aki beteggel jól tud bánni, előnyben részesül. Cím a kiadóban. 3972

HÁZMESTERI állás szoba-konyhával bejárás ellenében május 1-re elfoglalható. Jelentkezni reggel 8 órától 9-ig Schwartz fatelepen, a vágóhíddal szemben. 3973

Sörkihordó KOCSIST azonnali belépésre keres Haits sörlerekait, 1941 április 13 utca 80. 3974

CSECSEMŐ-KELENGYET jó állapotban lévő megvételre keresek. Cím: Dr. Szilasné hirdetőiroda, Templom udvar 4. 3977

Jómunkás BORBELYSEGEDET felvesz: Fábrián Mihály, fodrász, Móra Ferenc utca 2. 3979

ANTIK BUTORT, ezüstöt, porcelánt, képet és más tárgyakat készpénzért veszek. Címeiket a kiadóba kérek. 3960

Állást keres

PANNONIA étterem zenekara május 1-15-re állást keres. Erdeklődni a Pannonia étteremben Balázs Mihály primásnál. 3971

GÉPIRÓNÓ tökéletes magyar és szerb nyelvtudással állást keres. Ajánlatokat „Görög-keleti” jelígre kér a kiadóhivatalba. 3947

ELADÓ

Kovács ószeres

vesz-elad használt BUTORT, viselt ruhát. Alkotmány-u. 52. 9600

2 HAZ elköltözés miatt azonnal eladó. Attila u. 71. 3773

Savanyított uborka

1.02, paprika 1.10 és Pfefferoni-paprika 2.23 kilogrammonként legfinomabb szesz-cetben savanyítva, nagyobb tételekben. Welfert Jenő: „Első Délvidéki Ecetipar” Móra Ferenc-u. 39. — Telefon: 20-69. 3803

ELADÓ Singer-motoros lyukkötő és **GOMBELVARRÓGÉP**, szabásasztalok, stélszik, hokedlik és 2 könnyű stráfkocsi. Almási-u. 5. 3985

2+1 lámpás Telefunkén RADIO olcsón eladó. Hid-u. 4. 3984

SZÖNYEGEK, függöny és asztalnémi eladó. Zrinyi Ilona-utca 33. III. em. ajtó 9. 3937

FEKETE FŐNÖKI IROASZTAL, ritka darab eladó. Verbőczy utca 6/I. Telefon: 32-74.

Összecsukható VASÁGY eladó. II. Rákóczi Ferenc út 26., I. em., jobbra, ajtó 1. 3995

ELADÓ egy vízszon sport **KAJAK**. Megtekinthető: II. Rákóczi Ferenc út 4, a házmesternél. 3978

Rövid fekete ZONGORA olcsón eladó. Andrassy u. 12. 3981

TEMERINBEN túl a Barán a Gr. Batthyányi u. 1385. számú ház szabad kézből eladó. Erdeklődni: Szegi Antalnál. 3968

Jókarban lévő IKER-GYERMEK-KOCSI eladó. Huszár utca 20. 3969

Legelső külföldi tenyészeteiből vörös **Islandi TYUKTOJÁS** eladó. Móra utca 66. 3966

Szép PERZSAKABÁT és egy nutria-bőls eladó. Rex-palota III. em., 19 ajtó. 3945

RADIO KÉSZÜLÉK „Orion” 2+1 lámpás eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3962

**„Csonka” gépgyári
benzin motorok**

1.5	3.5	5.5	LE
2	5	7	LE

Kétütemű,
Leghűtéses,
Könnyű súlyú

Mezőgazdasági és Ipari gépek meghajtása Vízszivattyú aggregátok

Knézy Péter gépkereskedő UJVIDÉK
Petőfi u. 12

ZEISS Szemüvegél

készíttesse **KAZINCZY** áll. vizsgázott **OPTIKUSNAL**. Ujvidék, Hitler A-u. 16. Telefon 30-30. 11464

MAV 20-24-es petrolumos magánjáró motor más vállalkozás miatt eladó Obecsen, Erkel Ferenc utca 8. sz. alatt. 3951

Különféle

PAPLANOKAT készítik: pehelyből, gyapjuból és vattából úgy újat, mint régiket átdolgozok. Hozakhoz is megyek. **Bulyovics Béla**, II. Rákóczi Ferenc út 12., I. em. 6519

Fischer József

a jómínőségű rőtösárut bőséges választékú üzlete, Mussolini-u. 18. 651

Szikraverő

légoltalmi célokra, előirásos, 3 méteres nyéllel 5.60 pengőért kapható. Greizer Béla, Ujvidék, Petőfi-u. 20.

Nagyszombaton az Erzsébet szállótól a városi parkig elveszett egy fekete őrsi **FÉRFI FELÖLTŐ** és abban egy-két kilogramm kenyérveknél. A megtaláló jutalom ellenében adja át Horvát utca 59. sz. alatt a házmesternél 3970

MAGASROZSAK a legkifőbb fajokban és különböző kertipalánták kaphatók nagyobb mennyiségben is. Barfuss Ede kertészete, Kameonica u. 19., a vasút-állomásnál. 3987

Cvetkovic Mitó, földműves, buzdorlési jegye elveszett. Kérjük jutalom ellenében visszaszolgáltatni. Rutén utca 33. sz.

KIADÓ

Nagy GEPMŰHELYHELYISÉG kiadó, esetleg raktárnak megfelel. Nyitra-u. 26. 3916

MODERN 3 SZOBÁS LAKÁS kiadó. Mayor tábornok utca 9. 3980

ÜZLETHELYISÉG 2 kirakattal kiadó 1941 április 13 utca 6. Erdeklődni: 1941 április 13 utca 8. szám alatt (házmesternél). 3961

Összkomfortos BUTORÓZOTT SZOBA, külön bejárattal, május 1-től kiadó. Zrinyi Ilona utca 33. II. em. 6.

NYILTTÉR*

1881/1936. számú iparengedély elvesztett, ezennel érvénytelenítem. Ujvidék, 1943 április hó.

HAASZ ADAM
Obor 446.

Sipos Sándor m. kir. pénzügyőri felügyelő névre kiállított vásárlási könyv elvesztett. Ezennel érvénytelenítem. Ujvidék, 1943 április 28.

SIPOS GYÖRGY
Dunapart 2.

* E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50

Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Kiadó: Andree Dúzsó

E L O F I Z E T E S

Egy óra P. 4.
Három óra P. 11.00